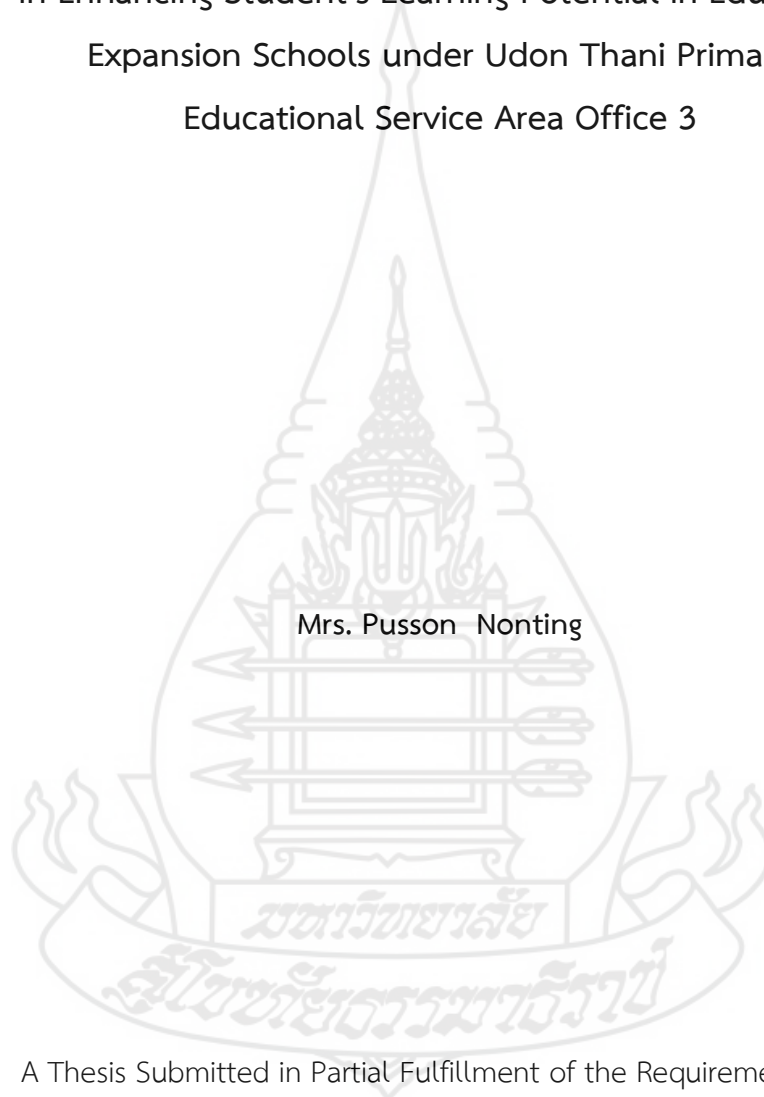

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2564

Needs and Developmental Guidelines for Parents' Participation
in Enhancing Student's Learning Potential in Education
Expansion Schools under Udon Thani Primary
Educational Service Area Office 3

Mrs. Pusson Nonting

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirath Open University

2021

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ชื่อและนามสกุล นางภััสสร โนนทิง

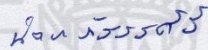
แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร
2. อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์

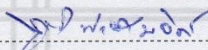
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

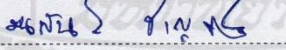
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภััสสรศิริ)

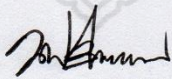
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผู้วิจัย นางภัสสร โนนทิง รหัสนักศึกษา 2612301362

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2) อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์

ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 2) ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ความต้องการจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และ 4) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

การวิจัยมี 2 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 350 คน สุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 และ .76 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่สอง ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในช่วงระหว่าง 0.16 – 0.21 และ 4) แนวทางสำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเลี้ยงดู ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดหาอาหารที่มีประโยชน์ให้กับนักเรียน (2) ด้านการสื่อสาร โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองและครูประจำชั้นควรร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน (3) ด้านอาสาสมัคร ผู้ปกครองควรส่งเสริมสนับสนุนความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียนให้กับนักเรียน และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองควรจัดกิจกรรมที่บ้านให้สอดคล้องและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และควรช่วยตรวจสอบความเรียบร้อยของงานที่นักเรียนทำ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (5) ด้านจิตอาสา โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษารวมทั้งร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และ (6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการพาบุตรหลานไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น แนวทางการพัฒนา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Thesis title: Needs and Developmental Guidelines for Parents' Participation in Enhancing Student's Learning Potential in Education Expansion Schools under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 3

Researcher: Mrs. Pusson Nonting; **ID:** 2612301362;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Choochat Phuangsomjit, Associate Professor;

(2) Dr. Manaphan Charmsilp; **Academic year:** 2021

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the current condition of parents' participation in enhancing student's learning potential; 2) the expectation for parents' participation in enhancing student's learning potential; 3) the needs for parents' participation in enhancing student's learning potential; and (4) developmental guidelines for parents' participation in enhancing student's learning potential in education expansion schools under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 3.

The research process comprised two phases: The first phase was the study of the needs for development of parents' participation in enhancing student's learning potential. The research sample consisted of 350 parents of students at the lower secondary education level, obtained by systematic sampling technique. The employed research instrument was a 5-scale rating questionnaire on the current and expected conditions of parents' participation, with reliability coefficients of .81 and .76 respectively. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and $PNI_{Modified}$. The second phase was the study of developmental guidelines for parents' participation in enhancing student's learning potential. The employed research instrument was a form to record the opinions and recommendations on the draft of developmental guidelines for parents' participation in enhancing student's learning potential. The key research informants were 10 experts. The data were analyzed with the use of content analysis.

The research findings revealed that 1) the overall current condition of parents' participation in enhancing student's learning potential was rated at the high level; 2) the overall expected condition of parents' participation in enhancing student's learning potential was rated at the highest level; 3) the needs indices were in the range of 0.16 - 0.21; and (4) the main developmental guidelines for parents' participation in enhancing student's learning potential could be divided into six aspects as follows: (1) in the aspect of child rearing, the parents should encourage their children to engage in physical exercises regularly, and they should provide them with nutritious food; (2) in the aspect of communication, the school should organize the meeting with the parents before the start of the semester in order to create the mutual understanding with the parents, and the parents and the homeroom teachers should cooperate in solving the students' problems; (3) in the aspect of voluntariness, the parents should support and promote their children's readiness on learning materials and equipment, and the school should allow the parents to have opportunity to participate in improving the school environment that facilitates the students' learning; (4) in the aspect of learning at home, the parents should organize activities at home that are consistent with and promote their children's learning, they should check the correctness and tidiness of their children's work, and they should organize the home environment that facilitates their children's learning; (5) in the aspect of voluntary-mindedness, the school should allow the parents to have opportunity to participate in determination of the model and methods of learning management as well as participation in monitoring and evaluation of their children's learning outcomes; and (6) in the aspect of cooperation with the community, the parents should encourage their children to participate in community development activities, and they should promote their children's learning by taking them to study-tour various learning resources.

Keywords: Needs, Developmental guideline, Parents' participation, Education expansion school

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่ง ซึ่งไม่สามารถนำมากล่าวในที่นี้ได้ทั้งหมด ในโอกาสที่ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างยิ่ง คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม แขนงวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ท่านได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้รายงานผลการวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด พร้อมทั้งได้ชี้แนะแนวทางการวิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รศ.ดร.นิตยา ภััสสรสิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแนวคิดตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผอ.สัมฤทธิ์ เวียงนนท์ ผอ.ชลพรรษ สวัสดิ์ ผอ.ทยากร นิวรรณสิทธิ์ คุณครูสุจิตรา วันทอง และอาจารย์พรทิพา หล้าศักดิ์ ที่ให้ความกรุณาแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณคณะครู และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ศน.วรระพร แสงโยจารย์ ศน.วาสนา ธนูนิล ผอ.เจตพนต์ จันท์เชียว ผอ.นงศ์ลักษณ์ หงษ์คำ คุณครูสุภาวดี ศรีเชียงสา คุณครูปิศนา สุวรรณไตร คุณประจันต์ บุญสอด คุณสุพรรณ บุญภา คุณดารา โสชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อศราวุธ คุณแม่จิดา หงษ์เหิร คุณมานอชนม์ โนนทิง ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการศึกษาและการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภััสสร โนนทิง

กุมภาพันธ์ 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น	12
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้	17
นโยบายที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม	36
สภาพบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน.....	48
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	59
ตอนที่ 3 ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	67
ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	75
ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	84
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปการวิจัย	88
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	114
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	115
ข ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง	128
ค เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1	139
ง การวิจัยระยะที่ 2	148
จ เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2	160
ประวัติผู้วิจัย	169

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	39
ตารางที่ 2.2 จำนวนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยจำแนกเป็นโรงเรียน	39
ตารางที่ 2.3 สรุปผลการสอบการศึกษาแห่งชาติ O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3	42
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	57
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน	59
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู	61
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร	62
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร	63
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ	65
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน	66
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน	67
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู	68
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร	70
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	72
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ	73
ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน	74
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน	75
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู	76
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร.....	79
ตารางที่ 4.20	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน.....	80
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ.....	82
ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนี ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน.....	83

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาทุกระดับมุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะพื้นฐาน ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณการติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคมและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญ เพราะผลการจัดการศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์เป็นเช่นใดย่อมขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 1)

สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันขั้นพื้นฐานแรกสุดและมีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมาก ในสมัยก่อนนั้นสถาบันครอบครัวทำหน้าที่เป็นทั้งสถาบันการศึกษา สถาบันเศรษฐกิจ และสถาบันการปกครอง ฯลฯ หรืออธิบายได้ว่า สถาบันครอบครัวทำหน้าที่ให้การศึกษาและความรู้ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในด้านเศรษฐกิจ และปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนสมาชิกของครอบครัวให้เป็นพลเมือง แต่ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาและสถาบันเศรษฐกิจได้เข้ามามีบทบาทปฏิบัติหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวในด้านการให้การศึกษาแก่สมาชิกของสังคม และผลิตเครื่องอุปโภคและบริโภคขึ้นจำหน่ายแก่สมาชิกในสังคม บทบาทในด้านดังกล่าวของสถาบันครอบครัวจึงลดลงไป

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญไว้ในมาตรา 9 (6) กำหนดว่า กระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของครอบครัวและสถาบันอื่นๆ ในสังคมเพื่อให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา และผู้ปกครองในชุมชนทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และมาตรา 29 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 4) การศึกษาจึงมิได้เป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนและครูเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของส่วนรวมที่ทุกภาคส่วนในสังคม คือ ครอบครัว

และชุมชนมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานของตน

การจัดการคุณภาพการศึกษาของไทยตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) พบว่า ความสนใจในการเรียนรู้ของเด็กไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ PISA ซึ่งเป็นการทดสอบของนักเรียนอายุ 15 ปี ในระดับนานาชาติ ผลสอบของนักเรียนไทยในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน มีคะแนนที่ต่ำกว่าเป้าหมายของแผนที่ตั้งไว้และมีแนวโน้มลดลงทุกวิชา ผลคะแนนสะท้อนให้เห็นว่า ยังคงต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานสากล และควรส่งเสริมให้คนไทยมีความใฝ่รู้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการสอนทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียน พัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, น. 7)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจไม่เฉพาะการทำกิจกรรมของนักเรียน แต่หมายถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจกรรมนักเรียน งานอาคารสถานที่ ซึ่งงานดังกล่าวมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ช่วยผลักดันให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษา (สมัยศ นาวิการ, 2545, น. 8) สอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวชนม์ธิดา ยาแก้ว และคณะ (2560) ที่ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็ก อยู่ในระดับมาก ส่วนการติดต่อสื่อสารด้านการเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ การมีส่วนร่วมกับชุมชน และด้านการอาสาสมัครมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมปอง โปธิตะนิมิตร (2558) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านคลองเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านบริการนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประกอบด้วย 60 โรงเรียน ครอบคลุมทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองหาน อำเภอไชยวาน อำเภอทุ่งฝน อำเภอบ้านดุง อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอกู่แก้ว มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,830 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2565) การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสได้จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนดบทบาทของผู้ปกครองและตัวแทนผู้ปกครองเพื่อเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามจากการดำเนินงานที่ผ่านมาโดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษา อันเนื่องมาจากความดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน ปัญหาหย่าร้างหรือทำงานในที่ห่างไกลและปล่อยให้บุตรอยู่กับญาติ ทำให้ขาดความอบอุ่นในครอบครัวส่งผลให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ผิด การสร้างเครือข่ายช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่เชื่อมประสานระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการป้องกันและแก้ปัญหาการจัดการศึกษาจะช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3, 2563, น.17-18)

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยมีความสนใจที่จะนำแนวคิดของ Epstein (2019) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านการเลี้ยงดู(Parenting) 2)ด้านการสื่อสาร(Communicating) 3)ด้านอาสาสมัคร(Volunteering) 4)ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน(Learning at Home) 5)ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) และ 6)ด้านการร่วมมือกับชุมชน(Collaborating with the Community) มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนเป็นอย่างไร และจะทราบถึงแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อมุ่งสู่สภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับแนวทางให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการศึกษาได้พิจารณาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของตนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ผลการวิจัยยังเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทของผู้ปกครองโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในการมีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็ม
ศักยภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพ
การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม
ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2.3 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม
ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพ
การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการ
พัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
ผู้วิจัยแบ่งกรอบในการศึกษาเรื่องดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้แนวคิดของ Epstein (2019) มีทั้งหมด 6 ด้าน
ประกอบด้วย

3.1.1 ด้านการเลี้ยงดู (Parenting)

3.1.2 ด้านการสื่อสาร (Communicating)

3.1.3 ด้านอาสาสมัคร (Volunteering)

3.1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)

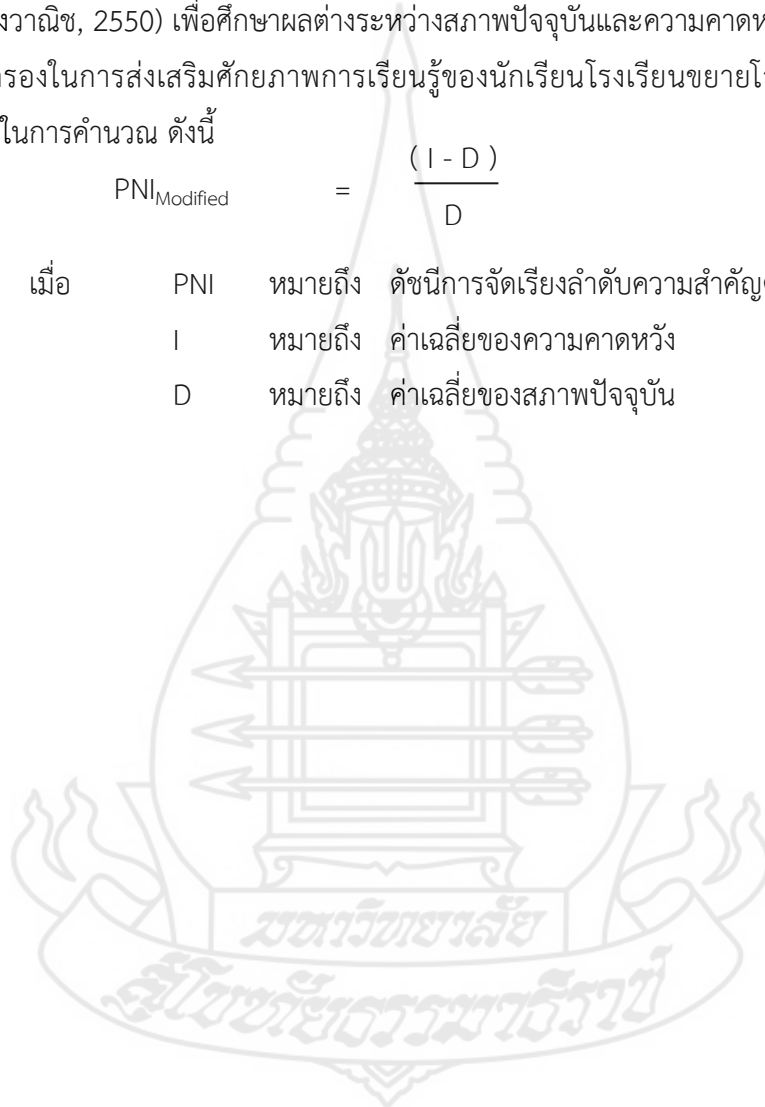
3.1.5 ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)

3.1.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community)

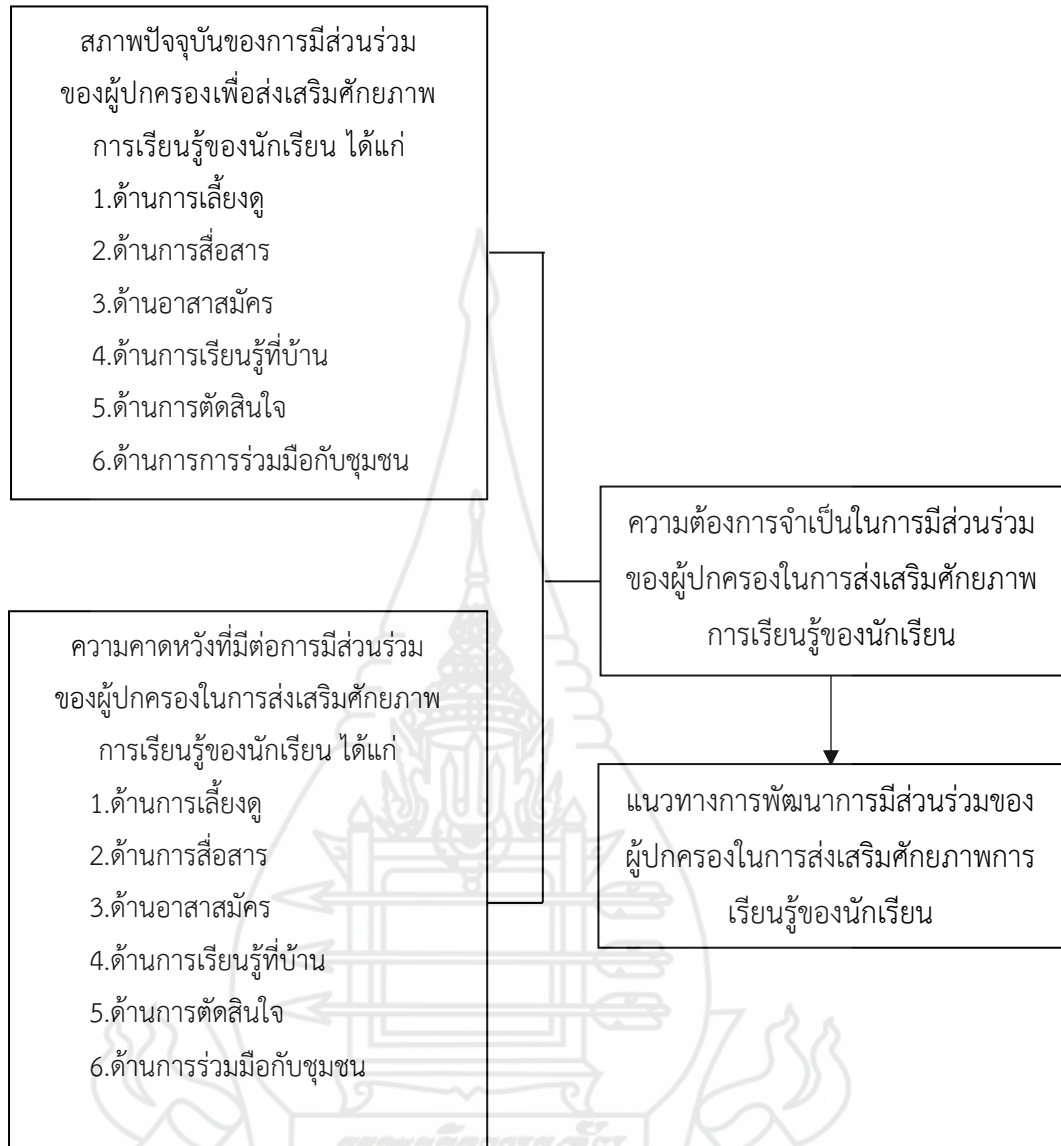
3.2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับข้อมูล (Modified Priority Needs Index : PNI) ของ นางลักษณ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) เพื่อศึกษาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ	PNI	หมายถึง	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น
	I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง
	D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

สรุปกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้แนวคิดของ Epstein (2019) การมีส่วนร่วม 6 ด้าน ประกอบด้วย

- 4.1.1 ด้านการเลี้ยงดู (Parenting)
- 4.1.2 ด้านการสื่อสาร (Communicating)
- 4.1.3 ด้านอาสาสมัคร (Volunteering)
- 4.1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)
- 4.1.5 ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)
- 4.1.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community)

ศึกษาความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร $PNI_{Modified}$ ของนางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) เพื่อศึกษาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

4.2 ขอบเขตของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 3,830 คน

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2565 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2565

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เข้ามามีส่วนรับรู้ แสดงความคิดเห็น ส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนการร่วมปฏิบัติกับทางโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

ในการมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเลี้ยงดู ด้านการสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชน ดังนี้

5.1.1 ด้านการเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ พัฒนาเด็กทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เข้าใจพัฒนาการของเด็ก เข้าใจการจัดการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ การให้ที่พักอาศัย การให้คำปรึกษาแนะนำ การรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ใ้กำลังใจ ชมเชย ส่งเสริม สนับสนุนตามช่วงวัยของเด็ก การดูแลสุขอนามัย จัดหาอาหาร ส่งเสริมการออกกำลังกาย และดูแลความปลอดภัย สร้างระเบียบวินัยและส่งเสริมจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีและฝึกนิสัยที่ดีให้เด็ก

5.1.2 ด้านการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารสองทางระหว่างบ้านและโรงเรียน คือ สื่อสารจากโรงเรียนไปสู่บ้านและสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการสื่อสารเพื่อให้ทราบถึงสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับเด็ก พฤติกรรมของเด็ก พัฒนาการของเด็ก ความสนใจของเด็ก โรงเรียนจัดให้มีการพบปะระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และโรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมไปถึงเจตคติของเด็กและผู้ปกครองที่มีต่อครู โรงเรียน กิจกรรม ข้อเสนอแนะต่างๆ

5.1.3 ด้านอาสาสมัคร หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเด็ก สนับสนุนเป้าหมายของโรงเรียนและการเรียนรู้หรือพัฒนาการของเด็กๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายได้ทุกที่ทุกเวลา เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ร่วมประสานงานกับผู้ปกครองด้วยกัน

5.1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กให้เป็นทิศทางเดียวกันกับโรงเรียน การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้อยู่ขณะนั้น ส่งเสริมความรับผิดชอบดูแลเด็ก ให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอและตรวจตราเมื่อทำ กระตุ้นการคิดด้วยการให้เด็กทำกิจกรรม สสำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน เชื่อมโยงงานกับการเรียนรู้ที่โรงเรียนและชีวิตจริงของเด็กด้วยการมี ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกันกับสมาชิกที่บ้านหรือชุมชน

5.1.5 ด้านการตัดสินใจ หมายถึง ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียน มีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน รับรู้เกี่ยวกับ กฎระเบียบ วัสดุทัศน พันธกิจของโรงเรียน การช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก เข้ามาเป็น คณะกรรมการในการบริหารสถานศึกษา กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง

5.1.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับ องค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมศักยภาพของโรงเรียนในการจัด

การศึกษาและพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้เด็กด้วยการใช้ทรัพยากรและบริการ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน พาเด็กเขารวมกิจกรรมประเพณีและวันสำคัญของชุมชน

5.2 ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น ทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเลี้ยงดู ด้านการติดต่อ สื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชน

5.3 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพตามที่มีอยู่จริง รวมไปถึงทุกสิ่งที่มีอยู่ตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชน เพื่อส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

5.4 ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการ ความรู้สึกและความคิดที่มุ่งหวังที่จะให้ เกิดขึ้นในอนาคตของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม ด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับ ชุมชน เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

5.5 ศักยภาพของนักเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ที่ผู้เรียนแสดง ออกมาในด้านการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ วางแผนการแก้ไขปัญหา เป็นความสามารถในการ ทำงานทั้งของตนเองหรือร่วมกันเป็นทีมได้

5.6 ผู้ปกครองของนักเรียน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด อบรมสั่ง สอน และให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งอาจเป็นบิดา มารดา หรือผู้ใกล้ชิดนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

5.7 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง วิธีการที่ส่งเสริมให้ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ให้เข้ามามีส่วนรับรู้ รับฟัง แสดงความคิดเห็น ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนการร่วมปฏิบัติกับทางโรงเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

6.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีกรอบในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

6.2 ข้อมูลในการวิจัยทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 มีทิศทางในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ในส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6.3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 นำข้อมูลลำดับความต้องการจำเป็น สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมาใช้ในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

6.4 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดอื่นๆ นำค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนของตน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
 - 1.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
 - 1.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 1.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 1.4 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 1.5 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 2.3 บทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดู
 - 2.4 ความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 - 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 2.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
3. นโยบายที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม
4. สภาพบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

1.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของความต้องการจำเป็น (needs) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะยกมาพอสังเขป ดังนี้

ความหมายของความต้องการจำเป็น Mckillip (1987,อ้างถึงใน นันธิมา ศรีสุวรรณ, 2550) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับคุณค่า ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เกิดเป็นปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา ซึ่งเป็นที่รับรู้ทั้งของค่านิยมในชุมชน และยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ (Kaufman,2000; Reviere & others, 1996; Witkin & Altschuld, 1995)

คมศร วงษ์รักษา (2540, น. 12) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ว่า สภาพที่ต่างกันหรือไม่สอดคล้องกันของเหตุการณ์หรือผลปฏิบัติงานที่ควรจะเป็น และสภาพที่ต่างกันนี้จะก่อให้เกิดผลเสียกับหน่วยงานได้ แต่ถ้าความต้องการจำเป็นได้รับการสนองหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นจะส่งผลให้หน่วยงานมีการพัฒนาขึ้นไปด้วย

ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย (2540, น. 17) กล่าวว่า สภาพปัญหาวิกฤตที่พบอยู่ในปัจจุบันและต้องการได้รับการแก้ไขตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ซึ่งถือเป็นความต้องการจำเป็นตามความรู้สึกหรือการเรียนรู้

สุวิมล ว่องวานิช (2542, น. 13-14) ให้นิยามความต้องการจำเป็นไว้ 2 นัย คือ ความต้องการจำเป็นที่เป็นค่านามและความต้องการจำเป็นที่เป็นคำกริยา โดยความต้องการจำเป็นที่เป็นค่านามหมายถึง ช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสภาพที่พึงปรารถนาหรือที่ควรจะเป็น ความแตกต่างดังกล่าวแสดงถึงภาวะที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งจะสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนความต้องการจำเป็นที่เป็นคำกริยา หมายถึง สิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่พึงปรารถนาเพื่อที่จะนำมาจัดช่องว่าง อันได้แก่ แนวทางแก้ไขปัญหา วิธีทาง ที่จะไปสู่จุดมุ่งหมาย

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพที่มีความแตกต่างกันระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น และต้องการให้มีการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) มีที่มาจากคำว่า Needs กับคำว่า Assessment ซึ่ง Needs ตรงกับภาษาไทยว่า ความต้องการจำเป็น ส่วน Assessment นั้น ตรงกับภาษาไทยว่า การประเมินหรือการประเมินค่า (เสนอ ภิรมจิตร์พอง, 2544, น. 18) เมื่อรวมทั้งสองคำเข้าด้วยกันจะได้คำว่า Needs Assessment จึงหมายถึง การประเมินความต้องการจำเป็น พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

Kaufman, Rojas, and Mayer (1993) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อกำหนดช่องว่างระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับความต้องการ มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นเพื่อเลือกความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญที่สุด

ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือกระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและวิเคราะห์เมื่อมีการใส่ข้อมูลเข้าไปในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการดำเนินการและการจัดการทรัพยากร โดยมีความตั้งใจที่จะค้นหาและกำหนดสินค้าและบริการที่ชุมชนขาดแคลนเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องความรับผิดชอบของสังคมที่มีการจัดหามาให้ (Reviere and other, 1996, p.5; Witkin, 1995, p.4)

สุวิมล ว่องวาณิช (2542, น. 14) กล่าวว่าสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็น พิจารณาตัดสินใจความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติ และหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร

คมศร วงษ์รักษา (2540, น.14) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการกำหนดช่องว่าง (gaps) หรือความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (current state or what is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น (desired state or what should be) โดยมีการนำช่องว่างมาจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนที่จะเลือกช่องว่างหรือความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุดดำเนินการต่อไป

ศิริรัตน์ ศรีสอาด (2542, น.8) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นวิถีทางในการหาความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และนำความแตกต่าง

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้มีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นหมายถึงกระบวนการในการหาความแตกต่างระหว่างสภาพที่เกิดขึ้นจริงหรือสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการหรือความคาดหวัง เพื่อให้ได้ข้อมูลของปัญหาและเป็นแนวทางในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามลำดับความสำคัญ

1.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นพบว่านักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นกระบวนการที่สำคัญและมีประโยชน์ ดังนี้

1. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นเครื่องบริหารที่มีประสิทธิภาพทำให้สามารถกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานป้องกันการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์

2. ผลจากการประเมินความต้องการจำเป็น สามารถสะท้อนภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน นำไปสู่การวางแผน กำหนดแนวทางพัฒนาองค์กร กำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และสนองความต้องการขององค์กร

3. การประเมินความต้องการจำเป็นช่วยกำหนดเป้าหมายขององค์กรจากความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ช่วยกระตุ้นให้เกิดผลกระทบต่อโครงการ ทำให้สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นๆ

จากความสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นที่กล่าวมาข้างต้นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำเป็นต้องมีการประเมินเพื่อรับรู้ถึงสภาพการมีส่วนร่วมผู้ปกครองปัจจุบันและความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

1.4 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นพบว่านักวิชาการหลายท่านมีความคิดเห็นในเรื่องประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นต่างกันออกไป ดังจะกล่าวต่อไปนี้

Witkin and Altschuld (1995, p. 10) ได้จัดแยกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นตามระดับความต้องการ 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ระดับที่1 (ปฐมภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับบริการ เช่น นักเรียน ลูกค้า คนไข้ ผู้ใช้ข้อมูล ผู้แลกเปลี่ยน ผู้ที่มีศักยภาพเป็นลูกค้า

ระดับที่2 (ทุติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ และผู้วางนโยบาย เช่น ครู ผู้ปกครอง พนักงานที่อยู่ในสังคม ผู้ให้การดูแลรักษา ผู้เชี่ยวชาญในด้านการดูแลสุขภาพ พนักงานในโรงงาน พนักงานไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาผู้จัดการ

ระดับที่3 (ตติยภูมิ) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับทรัพยากรหรือการแก้ไขปัญหา เช่น อาคาร อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เครื่องไม้เครื่องมือ พัสดุ เทคโนโลยี โปรแกรม ขนาดห้องเรียน กระบวนการผ่าตัด ระบบการนำข้อมูลมาใช้ การขนส่ง เงินเดือนและผลประโยชน์ ระบบการจัดส่งโปรแกรม การจัดแบ่งเวลา สภาพแวดล้อมในการทำงาน

Kaufman (1981, pp. 66-67) จัดแยกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ 2 ประเภท ตามขอบข่ายของการประเมิน คือ การประเมินความต้องการจำเป็นภายนอก (external needs assessment) และการประเมินความต้องการจำเป็นภายใน(internal needs assessment) เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นดังกล่าว ได้แก่ ขอบข่ายการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น นั่นคือ การประเมินความต้องการจำเป็นภายใน เป็นการวิเคราะห์หาคำความต้องการจำเป็นเพื่อศึกษาจัดลำดับ คัดเลือกความต้องการจำเป็นภายในขอบเขตขององค์กร ในขณะที่ความต้องการจำเป็นภายนอกเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นที่มุ่งหวังจะให้ได้ความต้องการจำเป็นที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อองค์กรและต่อสังคมโดยส่วนรวม

สุวิมล ว่องวานิช (2542, น. 15-16) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น แบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้ในการจัดประเภท ดังนี้

1. ระดับความต้องการจำเป็น เช่น ความจำเป็นขององค์กร(organizational needs) ความต้องการจำเป็นของบุคลากร(personal needs) ความจำเป็นของกลุ่ม(group needs)
2. สาระเนื้อหาของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร(staff development needs) ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม(development needs) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร(curriculum development needs)
3. ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้(felt needs) ความต้องการจำเป็นเชิงวิเคราะห์(analytical needs)
4. สิ่งที่ถูกประเมิน เช่น ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย(input needs) ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ(process needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์(outcome needs) ความต้องการจำเป็นด้านแก้ปัญหา(solution needs) ตามความคิดของ Kaufman (1981) ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและด้านกระบวนการ ถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียม หรือ กึ่ง

ความต้องการจำเป็น” (quais needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ ถือเป็น “ความต้องการที่แท้จริง” (needs)

5. ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน(present หรือcurrent needs) ความต้องการจำเป็นในอนาคต(future needs)

6. ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นเชิงคุณลักษณะ(qualitative needs) ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ(quantitative needs)

7. เจ้าของความต้องการจำเป็น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้านปฐมภูมิ(primary needs) ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ(service receivers) ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน และความต้องการจำเป็นทุติยภูมิ ซึ่งแบ่งความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ(service providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร นอกจากนี้ Witkin (1995) ได้เพิ่มเติมระดับความต้องการจำเป็น ระดับที่สาม(tertiary needs) คือ ความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากร และการแก้ไขปัญหา(resources/solution)

สรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็นแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นภายใน(ปฐมภูมิ)และความต้องการจำเป็นภายนอก(ทุติยภูมิ) กล่าวคือ ความต้องการจำเป็นภายในเป็นความต้องการของผู้รับบริการ เช่น นักเรียน ลูกค้า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนความต้องการจำเป็นภายนอกเป็นความต้องการของผู้ให้บริการ เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้จัดการ ผู้ให้การดูแลรักษา ซึ่งความต้องการจำเป็นของแต่ละองค์มีความแตกต่างกันดังนั้นผู้ประเมินควรใช้วัตถุประสงค์ของการประเมินตัวกำหนดในการเลือกใช้รูปแบบของการประเมินความต้องการจำเป็นได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตรงตามความวัตถุประสงค์ได้มากที่สุด

1.5 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้
Stufflebeam and other (1985, p. 16) ได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. การเตรียมการสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
4. รายงานผลของการประเมินความต้องการจำเป็น
5. การนำข้อมูลของการประเมินความต้องการมาประยุกต์ใช้

Witkin and Altschuld (1995, p.14-15) ได้เสนอโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า “three-phase model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ก่อนการประเมิน(การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดหมายหลักการ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความ ต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการระดับความสามารถ ในการใช้ข้อมูล

ระดับที่ 2 การประเมิน(การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความ คิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลัง ชั้นแรกการวิเคราะห์ สาเหตุ ระดับที่ 1, 2 และ3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระดับที่3 หลังการประเมิน(การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการ ประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไข ปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมิน ความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธี การของการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น และการใช้ผลการประเมิน ความต้องการจำเป็น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการมีส่วนร่วม (participation) นักวิชาการได้ให้ ความหมายไว้หลายลักษณะแตกต่างกันออกไปตามความเข้าใจของนักการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ไว้ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2547) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ว่าหมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลใน สถานการณ์กลุ่ม(group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุให้กระทำการ (contribution) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น อีกทั้งทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ยังสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ในรูปของสมการได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

Participation = cooperation + coordination + responsibility

ความร่วมมือร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจของบุคคลที่จะมาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มการประสานงาน หมายถึง ห่วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพในการกระทำกิจกรรมหรือการทำงาน ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกผูกพันในการการทำงานและในการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ

ถวิลวดี บุรีกุล (2551) กล่าวว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน

สมยศ นาวิการ (2545) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่ประชาชนได้ใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรบางอย่างของตน เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุ ในกิจกรรมพัฒนานั้น การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนหลุดพ้นจากการเป็นผู้รับผลจากการพัฒนาและเป็นผู้กระทำให้เกิดกระบวนการพัฒนา ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นได้ทั้งวิธีการซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและเป็นเป้าหมายของการพัฒนาด้วย

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2540, น. 13) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชนหรือกระบวนการบริหาร เป็นวิธีการร่วมพลังและความคิดสติปัญญาในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจต่างๆ ซึ่งเป็นผลซึ่งทำให้บุคคลมีความผูกพันต่อกิจกรรมหรือองค์การ

เมตต์ เมตตาคารุณจิต (2553, น.49) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นซึ่งอาจจะเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการศึกษา

กิตติ กรทอง (2552, น.10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การที่บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงในความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมเสียสละเวลาและสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องทางจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคล และเป็นการร่วมทำด้วยความสมัครใจ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ร่วมระดมทรัพยากรช่วยเหลือด้วยความสมัครใจ อันเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการพัฒนาและแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด

2.2 องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยจะสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ได้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ

1. สถานศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องวิสัยทัศน์ (vision) ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา จะต้องเปิดใจกว้างและคิดว่าสถานศึกษามีใช่แหล่งความรู้เพียงแหล่งเดียว แต่ความรู้ที่อยู่ล้อมรอบสถานศึกษานั้นยังมีอีกมากมาย การยอมรับว่าภูมิปัญญาชาวบ้านนั้นมีคุณค่า จะเป็นหนทางที่ทำให้สถานศึกษาเปิดรับการบูรณาการระหว่างภูมิปัญญา

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน มีข้อมูลและทราบความต้องการของชุมชน ย่อมมองเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี สามารถระดมสรรพกำลังของทุกคนในชุมชนโดยเฉพาะเรื่องกองทุนศึกษาได้อีกด้วย ซึ่งถ้าหากได้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ก็จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเรียนการสอน ในการจัดเตรียมการสอนเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เพื่อให้เด็กได้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับกระบวนการเรียนรู้จะต้องให้เด็กทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สถานศึกษาจะต้องร่วมกับภาคเอกชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา ใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สถานศึกษาจะต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนากับชุมชน อย่างไรก็ตาม บุคคลภายนอกมีสิทธิ์ที่จะติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น ผลการเรียน การใช้จ่ายเงิน การจัดกิจกรรม การบริหารสถานศึกษา และจะต้องมีการรายงานให้สาธารณชนทราบ โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาฯ มีหน้าที่ ติดตามควบคุมกิจการของสถานศึกษาและจะต้องทำหน้าที่นี้ให้ดีที่สุด

4. หลักสูตรนับว่าเป็นหัวใจของการศึกษา เปรียบเสมือนเป้าหมายของการเดินทางหรือเข็มทิศของการศึกษา เพราะถ้าหลักสูตรไม่มีเข็มทิศในการเดินทางก็จะไม่ทราบว่าจุดหมายคืออะไร อยู่ที่ไหน กลายเป็นการเดินทางอย่างไร้จุดหมาย ดังนั้นหลักสูตรจะต้องได้มาตรฐานสากล ผู้ทำให้หลักสูตรได้มาตรฐาน นอกจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว สถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาฯ จะต้องเป็นร่วมกันพิจารณากำหนด โดยยึดความต้องการของสังคมเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้การวัดผลจะต้องเที่ยงตรง ตลอดจนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงจะสอดคล้องกับการเรียนการสอนหลักสูตรที่ดีจะต้องมีความยืดหยุ่น เช่น มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนที่มาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงาน นอกจากนี้การจัดทำหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ สถานศึกษา ซึ่งรวมถึงบุคลากรของสถานศึกษาด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ซึ่งรวมถึงสังคมทุกฝ่ายการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ซึ่งทุกปัจจัยจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันจึงจะผลักดันให้การศึกษามีประสิทธิภาพ

2.3 บทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดู

ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญมากในกระบวนการจัดการศึกษา เนื่องด้วยผู้ปกครองถือเป็นครูคนแรกของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังลักษณะนิสัย วินัย การดำเนินชีวิตเบื้องต้นล้วนมาจากผู้ปกครอง หากได้รับการสร้างลักษณะนิสัยที่ดีจากครอบครัวอย่างต่อครูและโรงเรียนที่จะสานต่อให้กลายเป็นบุคคลที่เป็นที่ต้องการของสังคม (พงศพันธ์ แก้วหวางค์, 2550) ซึ่งผู้ปกครองมีบทบาทและหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ดังนี้

1. ปูพื้นฐานการพัฒนาการด้านร่างกาย ผู้ปกครองควรให้ความสนใจในการเจริญเติบโตของบุตรหลาน ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกในสมุดประจำตัวเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ ดูแลเรื่องอาหารการกิน ทั้งปริมาณและคุณภาพ ครบ 3 มื้อ ในแต่ละวันปลูกฝังการออกกำลังกายเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และพักผ่อนเหมาะสมกับวัย หากมีพัฒนาการผิดปกติเจริญเติบโตไม่สมวัยควรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. ปูพื้นฐานทางด้านสมอง สติปัญญา พ่อ แม่ และผู้ปกครองมีส่วนช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญาของบุตรหลาน โดยเลือกสรรกิจกรรมการใช้ความคิดหลากหลายรูปแบบ ฝึกให้บุตรหลานรู้จักสังเกต และลงมือปฏิบัติ ใช้จินตนาการให้มีการโยงความคิดจากประสบการณ์ใหม่กับประสบการณ์เดิม การที่ผู้ปกครองเล่นกับบุตรหลานหรือช่วยกันทำงานบ้านก็มีส่วนช่วยพัฒนาเด็กได้ทั้งสิ้น

3. ปูพื้นฐานทางด้านอารมณ์และจิตใจให้ความรักความอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่ จะทำให้เด็กมีสภาพจิตใจที่ดี มีความสุข ภูมิใจตนเอง มีความมั่นใจว่าตนเป็นสมาชิกของครอบครัว เป็นที่ยอมรับของคนอื่นๆ ช่วยให้เห็นคุณค่าในตนเองว่าตนมีความสามารถ มีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ผู้ปกครองมีส่วนช่วยให้บุตรหลานเข้าใจเรื่องความรู้สึกโกรธไม่พอใจ ไม่ชอบใจ ผิดหวัง ประหลาดใจ แปลกใจ เป็นต้น เพื่อไม่ให้อ่อนไหวกับความรู้สึกสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้รักษาปกป้องคุณค่านั้นไปสู่ความดี ความสำเร็จต่างๆ ที่จะสามารถควบคุมตนเองได้อันจะนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่มั่นคง สร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ดี

4. เสริมสร้างพัฒนาการด้านภาษา เด็กวัยแรกเกิดถึงสองขวบเริ่มเรียนรู้จากรับรู้รอบตัวภาษาและคำพูดของพ่อ แม่ คือแหล่งเรียนรู้ เด็กอ่อนเริ่มเรียนรู้ภาษาจากเสียงที่ได้ยินและเสียงร้องของตนเองจากนั้นจึงค่อยๆ เลียนแบบเสียงที่ได้ยินจากพ่อแม่ หรือผู้ที่เลี้ยงดูด้วยเหตุนี้คำพูดของพ่อ แม่ หรือคนเลี้ยงดูจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กจนในที่สุดเริ่มเปล่ง

เสียงเป็นคำๆ ตามที่ได้ยิน พ่อ แม่ หรือผู้เลี้ยงดูจึงต้องพูดและใช้ภาษาให้ถูกต้องภาษาและคำต่างๆ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความต้องการความพึงพอใจ ความคาดหวังและความรู้สึกอื่นๆ พ่อแม่ควรวางวิธีสอน คำและภาษา เช่น การร้องเพลงไม่ว่าจะเป็นเพลงขับกล่อมหรือเพลงร้องสนุกต่างๆ เด็กจะรับรู้และประทับใจในภาษาพูด และจะเริ่มเข้าใจความหมายของคำ เรื่องราวที่บอกเล่า และท่วงทำนองที่ประกอบความรู้สึกต่างๆ เป็นต้น

5. ส่งเสริมปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ ควรเป็นแบบอย่างในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ลูก โดยการเล่านิทาน อ่านหนังสือให้ลูกฟังในวัยทารกหรือวัยเด็ก จัดมุมหนังสือในบ้าน สังเกตความสนใจของลูกชอบอ่านหนังสือประเภทใด แล้วจัดหาให้ตามความเหมาะสม โดยปกติเด็กเริ่มสนใจและอ่านหนังสือได้ตั้งแต่วัยทารก ที่เริ่มรับรู้เสียง ภาษาและการมองเห็นเด็กวัยทารกจะสนใจหนังสือ โดยการสัมผัสเป็นอ่านจากรูปภาพ ซึ่งเป็นวัยเริ่มต้นที่จะสร้างนิสัยรักการอ่าน โดยคุณต้นแบบจากพ่อแม่ที่อ่านหนังสือให้ลูกเห็นหรืออ่านให้ลูกฟัง พ่อแม่ควรวางหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของลูก ให้ลูกมีโอกาสเลือกหยิบหนังสือเองตามความสนใจ การอ่านจากภาพในวัยทารกจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสมอง เมื่อลูกโตขึ้นในวัยเด็กวัยผู้ใหญ่ก็จะมีนิสัยรักการอ่านทำให้รับข้อมูลข่าวสารมากขึ้นทำให้รู้เท่าทัน และสามารถปรับตัวได้ดีในสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย

6. เสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสังคมส่งเสริมให้ลูกมีประสบการณ์จากการกระทำของตนเองและเรียนรู้จากพ่อแม่ ผู้ปกครองเพื่อนและสังคมมีความคิดสร้างสรรค์สามารถใช้เหตุผลแยกแยะได้ถูกต้อง และรู้จักปรับตัวได้เหมาะสม และสามารถอดทนอดใจรอสิ่งที่ต้องการได้ ไม่เอาแต่ใจตนเอง และฝึกให้คำนึงถึงความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นซึ่งพ่อแม่ ต้องทำเป็นตัวอย่างการให้มีกิจกรรมรับผิดชอบในหน้าที่ของครอบครัวตามกำลังความสามารถที่ควรจำเป็นจะช่วยให้ลูกมีความรับผิดชอบและจะได้มีความภูมิใจในผลงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามความถนัดและความสามารถ พ่อ แม่ ผู้ปกครองไม่ควรกะเกณฑ์บังคับโดยไม่ได้คำนึงถึงความเป็นจริงและไม่ควรซ้ำเติมเปรียบเทียบให้เกิดปมด้อย

7. จัดให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมเมื่อลูกพร้อมที่จะเข้าเรียนบทบาทของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองจะต้องพิจารณาเลือกโรงเรียนที่ดีที่สุดสำหรับลูก โดยการศึกษาการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน ผลงานที่โรงเรียนประสบความสำเร็จ อุปกรณ์การเรียนการสอนการจัดกระบวนการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมเพื่อจะได้เชื่อได้ว่าลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุดจากโรงเรียนนั้นๆ หรือพิจารณาแล้วเห็นว่าระบบการศึกษาในยุคปัจจุบันยังไม่ดีพอสำหรับลูก เราสามารถเลือกการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้โดยการสอนลูกที่บ้าน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เปิดโอกาสไว้ในมาตรา 12

8. ให้ความใกล้ชิดดูแลให้ความอบอุ่นเพื่อส่งเสริมป้องกัน และแก้ไขปัญหาในแต่ละช่วงวัยที่สำคัญของชีวิต ซึ่งพ่อแม่ หรือผู้ปกครองต้องถือเป็นบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่าง

สำคัญยิ่ง ในการดูแลแนะนำ สอนสั่งฝึกฝนกลุ่มเกลาตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งจะต้องรับรู้อย่างจริงจังว่าเด็กมีร่างกายความคิดจิตวิญญาณเป็นของตนเองมาตั้งแต่เกิด เด็กมีความแตกต่างกัน เด็กแต่ละคนแต่ละระบบหนทางชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคตจึงเป็นของเขา เด็กต้องเรียนรู้และปรับตัวเองเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเองพ่อแม่ต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ตรงตามมีความเข้าใจให้กำลังใจและหนุนช่วยเมื่อเด็กเดือดร้อนการเข้าไปเจาก็เป็นการจัดการปัญหาตามแนวทางของผู้ใหญ่ มากๆ ไม่ ยอมให้เด็กแก้ปัญหาเองจะทำให้เด็กรู้สึกตนเองไม่มีคุณค่า ไม่มีความสามารถทำไม่ได้ทำลายความเป็นตัวของเด็กไปอย่างสิ้นเชิง สร้างความกดดันความทุกข์ทรมานบีบคั้นจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมไปในทางที่ผิด ได้ดังนั้นพ่อแม่ต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะช่วยกำหนดบทบาทของพ่อแม่ในการเฝ้าดูการเจริญเติบโตด้วยความรักความเข้าใจ ตลอดจนสายสัมพันธ์ความเอื้ออาทรของกันและกัน

9. ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองพ่อแม่ควรให้โอกาสเด็กช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันต่างๆ เมื่อเด็กมีความพร้อม เช่น แต่งตัว แปรงฟัน อาบน้ำกินข้าวทำความสะอาดหลังการขับถ่าย และช่วยงานบ้านง่ายๆ จะช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจในตนเองให้กับเด็กเมื่อเขาทำสำเร็จ ความเชื่อมั่นและความภาคภูมิใจนี้จะเป็นผลลัพธ์ที่มีคุณค่าที่สุดจากการพัฒนาของเด็ก พ่อแม่ พึงใช้วิธีการสังเกตว่าเด็กมีความพร้อมในการช่วยเหลือตนเองหรือไม่ พ่อแม่ ควรใช้วิธีบอกการสอนหรือจับมือสอน เมื่อเด็กทำได้ควรปล่อยให้เด็กทำเองพ่อแม่ไม่ควรทำแทน แต่ควรให้คำชมเชยเป็นกำลังใจแก่ลูก และควรให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองในทุกเรื่องที่สามารถทำได้ หลังจากที่ได้ทำได้แล้ว พ่อมาควรติดตามดูว่าเด็กทำได้เรียบร้อยดีหรือไม่ แต่ไม่ควรจู้จี้จุกจิกควบคุมจนเกินไป

10. การให้คำปรึกษาแนะนำโดยไม่ครอบงำในชีวิตของมนุษย์ทุกคนจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ตลอดเวลาไม่ว่าปัญหาส่วนตัว ปัญหาการเรียน หรือปัญหาด้านการปรับตัว เป็นต้น พ่อแม่ ต้องดูแลลูกอย่างใกล้ชิดให้การให้ความรักความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ลูกไว้วางใจ และพร้อมที่จะให้คำปรึกษาอย่างเข้าใจ หรือการพูดคุยกันได้ในทุกๆ เรื่องทั้งเรื่องที่ย้ำรู้สนใจก็สามารถทำได้การให้คำปรึกษาควรให้ข้อมูลทั้งบวกและลบ และฝึกให้ลูกได้เลือกตัดสินใจด้วยตนเองและถ้าลูกตัดสินใจผิดพลาดไปก็อย่าซ้ำเติม แต่ควรให้กำลังใจและอธิบายให้เห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนก็อาจจะผิดพลาดได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และเหตุผล การให้คำปรึกษาที่ดีไม่ควรให้ข้อมูลทางเดียวหรือมีทางเลือกให้ทำตามเท่านั้น ควรฝึกให้ใช้วิจารณญาณไตร่ตรองด้วยตนเองเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

11. การเป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดี พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีเพราะเด็กจะเฝ้าดูและเลียนแบบพฤติกรรมทั้งที่ดีและไม่ดีของพ่อแม่ทุกเรื่อง พ่อ แม่ต้องปฏิบัติตน

เป็นแบบอย่างของเพศชายและหญิงที่เหมาะสมไม่ควรโกหกต้องทำตามสัญญาที่พูดไว้ สามารถควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้ไม่แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้ลูกเห็น

12. การเป็นแรงเสริมชื่นชมและให้กำลังใจ พ่อ แม่ เป็นกำลังใจลูกให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ชื่นชมยินดีเมื่อลูกประสบความสำเร็จจะช่วยให้ลูกเห็นคุณค่าในความสามารถของตนเองมีความมั่นใจในการคิดตัดสินใจการแสดงออกและทำสิ่งต่างๆ ด้วยความเชื่อมั่นเป็นพลังในการคิดสร้างสรรค์มั่นคงทางจิตใจ และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับวัย

2.4 ความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1. พ่อแม่เป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตแต่ละชีวิตทารกที่เกิดใหม่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ต้องพึ่งพาพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นระยะเวลายาวนาน (จุมพล หนีพณิช, 2539, น.121) การอบรมเลี้ยงดูลูกเป็นโอกาสให้พ่อแม่กับลูกคลุกคลีกันแบบที่มีการให้และการรับ การคลุกคลีกันนี้ย่อมเกิดผลเป็นพิเศษในการสร้างความสัมพันธ์ พ่อแม่ คือ ต้นเหตุของความ สุข ความทุกข์ทั้งปวงของเด็ก (กรมสุขภาพจิต, 2539, น. 4) สายใยความรักความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง มั่นคง และยาวนาน เป็นพลังยิ่งใหญ่ที่ช่วยผลักดันให้การดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ ด้านการศึกษาก็เช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, น.3 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, น.คำนำ) ฉะนั้น หากได้นำเอาพลังความคิด ความเอาใจใส่ และความร่วมรับผิดชอบของผู้ปกครองมาสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้แล้ว ก็จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในตัวเด็กนักเรียนที่ยั่งยืน

2. พ่อแม่เป็นครูคนแรก บรรทัดฐานสังคมที่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนตามบทบาทและสถานภาพที่บุคคลมีในขณะใดขณะหนึ่งนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่บุคคลรู้หรือเข้าใจได้เองตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่บุคคลต้องได้รับคำแนะนำสั่งสอนจึงจะรู้ได้ (พิทยา สายหู, 2541, น.128-147) คำแนะนำสั่งสอนหรือการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) นี้เป็นการเรียนรู้ทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ (สุพัตรา สุภาพ, 2531, น.95) พ่อแม่เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตน ครูคนแรกของเด็กก็คือ แม่และ/หรือพ่อ หากขาดการอบรมของพ่อแม่ก็ยากที่จะหาการอบรมอื่นใดมาทดแทนได้

3. พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด พ่อแม่ มีพลัง รวมทั้งความตั้งใจและความปรารถนาต่ออนาคตของลูกหลานของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544, น.3 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, น. คำนำ) เมื่อพิจารณานิเวศวิทยาของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พบว่า ครอบครัวอยู่ใกล้ชิดและล้อมรอบตัวเด็กนักเรียนมากที่สุด พ่อแม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของเด็กนักเรียน

4. พ่อแม่เป็นครูที่ดีที่สุดในโลก ลักษณะเด่นในความเป็นครูของพ่อแม่ที่แตกต่างไปจากครูปกติหรือมากกว่าครูทั่วไป ก็คือ 1.พ่อแม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อลูก อย่าง

มากจนยากที่จะหาความรักของครูอาชีพมาทดแทนได้ 2. พ่อแม่เป็นครูตลอดชีวิตที่ให้การอบรมสั่งสอนลูกได้ ตลอดเวลา トラบเท่าที่พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่ 3. พ่อแม่เป็นครู 24 ชั่วโมง คือ ไม่ได้เป็นครูเฉพาะในเวลาราชการเหมือนครูอาชีพ ลักษณะความเป็นครูของพ่อแม่ทั้ง 3 ประการนี้ เป็นคุณสมบัติของครูที่ดีที่สุดในโลก (รุ่ง แก้วแดง, 2541, น. 172-173)

5. เป็นยุทธศาสตร์สังคมแห่งการเรียนรู้ พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการเสริมสร้างการเรียนรู้ ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544; รุ่งเรือง สุชาภิรมย์, 2544) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจะทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้หรือสังคมแห่งปัญญา ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544, น.11) เช่นเดียวกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2541, น. 172-174) ที่ว่าครอบครัวคือ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) หากสามารถทำให้ทุกครอบครัวเป็นศูนย์การเรียนรู้ได้สำเร็จจะได้ศูนย์การเรียนรู้ในอุดมคติที่มีความรัก ความอบอุ่น ความหวังใจ และความหวังดี เป็นจุดเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญที่สุด แล้วการที่จะทำให้สังคมไทยเป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ก็จะไม่ไกลเกินฝันอีกต่อไป

6. เป็นยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิต การเรียนรู้ในยุคใหม่นั้น มิได้เกิดขึ้นที่โรงเรียนหรือห้องเรียนเท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวางในสถานที่ต่างๆ แม้แต่ในบ้านก็จัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ได้ เพราะความรู้ต่างๆสามารถเรียนรู้ได้เองในเวลารวดเร็ว เข้าใจง่าย โดยผ่านทางสื่อทันสมัยต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อมวลชน ฯลฯ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น น่าสนใจมากขึ้น และเกิดประสิทธิภาพได้มากขึ้นด้วย (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2542, น.15) หากผู้ปกครองจัดบรรยากาศที่ บ้านให้เกิดการเรียนรู้หรือเป็นแหล่งเรียนรู้ก็จะทำให้เวลาที่เด็กอยู่นอกโรงเรียนเกิดการเรียนรู้ทุกเวลา ทุกสถานที่ เป็นการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนรู้ให้แก่เด็กเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในที่สุด (พรชัย ภาพันธ์, 2543) ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย และยังเป็นการศึกษาที่ผสมกลมกลืนไปกับการดำเนินชีวิตอีกด้วย

7. เป็นยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเพื่อการจัดการศึกษา ผู้ปกครอง คือ แหล่งทรัพยากรของโรงเรียน หากมีการจัดการและประสานงานที่เหมาะสมก็จะนำพลังที่ซ่อนเร้นเหล่านี้ออกมาก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและบุตรหลานอันเป็นที่รักของพ่อแม่ผู้ปกครองทุกคน ซึ่งผู้ปกครองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชุมชนโดยธรรมชาติ ที่โรงเรียนนั้นๆตั้งอยู่ (Parents are a natural link to the communities) (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2537; Comer & Haynes, 1991; Epstein, 1995; Epstein et al., 1997) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจึงเป็นยุทธศาสตร์ในการระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา (All for

Education) ได้โดยง่าย เพราะการที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาให้เรียนที่โรงเรียนก็เท่ากับส่งแก้วตา ดวงใจ ของตนเองมาให้โรงเรียน (ประเวศ วะสี, 2538; สุมณ อมรวิวัฒน์, 2543)

สรุปก็คือ ครอบครัวเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดจุดเริ่มต้นของแต่ละชีวิต พ่อแม่จึงเป็นครู คนแรกและครูที่ดีที่สุดในโลกของลูก เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิตของลูก เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและ ล้อมรอบตัวเด็กที่สุด เป็นผู้ชี้โลกกว้าง เป็นผู้สร้างภูมิคุ้มกันทั้งร่างกายและจิตใจพ่อแม่ผู้ปกครองมี หน้าที่เตรียมความพร้อมให้ลูกเข้าสู่สังคมภายนอกได้อย่างมั่นใจ จัดบรรยากาศที่บ้านให้เกิดการเรียนรู้ ทุกเวลา ทุกสถานที่ ทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือสังคมแห่งปัญญาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ปลูกฝังนิสัยการเรียนรู้ ตลอดชีวิตให้กับลูก และเป็นยุทธศาสตร์ในการระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเพื่อการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาของไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะสำเร็จได้ ก็เพราะการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Epstein (อ้างถึงใน ชูชาติ พวงสมจิตร, 2562, น.10) กล่าวถึง ทฤษฎีอิทธิพลของ องค์กรประกอบร่วม (Theory of Overlapping Spheres of Influence) เป็นแนวคิดที่แสดงให้เห็น ความสัมพันธ์กันของ 3 สถาบันหลัก ได้แก่ โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งทั้ง 3 บริบทนี้อาจถูก ผลักให้ออกจากกันหรือดึงให้เข้าหากันด้วยแรงต่างๆ กล่าวคือปรัชญา ความเชื่อ ภูมิหลัง รวมทั้งแนว ปฏิบัติของครู ครอบครัว นักเรียน และทุกคนในสังคม อันส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน มากหรือน้อย โดยบริบทดังกล่าวจะเกิดขึ้นในพื้นที่ทับซ้อนกัน

ติน ปรัชญพฤทธิ (อ้างถึงใน อนันต์ ธิดา, 2544, น. 17) กล่าวว่า ทฤษฎีการมี ส่วนร่วมสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ใหญ่ๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำ และถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง/ถอดถอนผู้นำ เป็นเครื่องหมายของการที่จะให้หลักประกัน กับการบริหารงานดี การมีส่วนร่วมตามทฤษฎีเปิดโอกาสให้ผู้ตามได้เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจของ องค์กรอย่างแท้จริง ผู้ที่มีส่วนร่วม ได้แก่ บรรดาผู้นำต่างๆ ที่เสนอตัวเข้ารับการเลือกตั้ง ส่วนผู้ ตามนั้นเป็นเพียงแค่มั้ประดับเท่านั้น

2. ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participation Democracy) ทฤษฎีนี้เน้น การมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของการวางนโยบาย ทฤษฎีนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษาและ พัฒนาการ กำหนดทางการเมือง และสังคมที่มีความรับผิดชอบ นั่นคือ การไม่ยอมให้มีส่วนร่วม นับว่า เป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม

กฤษณ์เทพ อุปจันทร์ (2542, น. 32-33) กล่าวถึง การบริหารแบบยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management หรือเรียกโดยย่อว่า SBM) ว่าหมายถึง การบริหารโรงเรียนที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ จากส่วนกลางที่มุ่งให้มีการตัดสินใจร่วมกันในระดับหน่วย ปฏิบัติระหว่างบุคคล 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ให้บริการการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. กลุ่มผู้รับบริการการศึกษา ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน และผู้แทนองค์กรประเภทต่างๆ ในชุมชน โดยให้โรงเรียนตัดสินใจโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีอิสระสูงขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทภารกิจของโรงเรียนที่พึงประสงค์ที่พึงมีต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

Cohen and Uphoff (อ้างถึงใน ศศิกานุจน์ ทวีสุวรรณ, สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และประพนธ์ เจียรกุล, 2555, น. 25-26) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำคือการกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร และการประสานความร่วมมือ ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้คำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

ชัชวาลย์ ทัดศิวัช (2551) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม มี 5 ทฤษฎี ได้สรุปไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน(Mass Persuasion)

Maslow (1987 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ ทัดศิวัช, 2551, น. 104) ได้ให้ความหมายของการเกลี้ยกล่อมว่า เป็นการใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และถ้าจะให้เกิดผลดี ผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่า ลำดับชั้นความต้องการ (hierarchy of needs) คือ ความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปมาก มีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

1.1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา (physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (survival needs) ได้แก่ ความต้องการทางด้านอาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ

1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (safety and security needs) ได้แก่ ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

1.3 ความต้องการทางด้านสังคม (social needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

1.4 ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (self-esteem needs) ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องหนึ่งที่จะได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความรู้ความสามารถ และความสำเร็จของบุคคล

1.5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (self-actualization needs) เป็นความต้องการในระบบสูงสุด ที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิด ของตนเองเพื่อจะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นแนวทางที่ดีที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale)

คนเรามีความต้องการทางกายและใจถ้าคนมีขวัญดีพอ ผลของการทำงานจะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทาง จิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ นั่นเอง การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้าง ทศนคติที่ดีต่อผู้รู้, วมงาน เช่น การไม่เอารัดเอาเปรียบ การให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อใดก็ตามถ้าคนทำงานมีขวัญดีจะ เกิดสำนึกในความรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้ง

ในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคล และขวัญของกลุ่ม ดังนั้น จะเป็นไปได้ว่าขวัญของคนเราโดยเฉพาะคนมีขวัญที่ดีย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้เช่นกัน (ยุพาพร รูปงาม, 2545, น.8)

3. ทฤษฎีสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม (Nationalism)

ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าสู่การมีส่วนร่วมคือ การสร้างความรู้สึกรักชาตินิยมให้ เกิดขึ้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือ เน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ ส่วนรวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิ จงรักภักดี ผูกพันต่อ ท้องถิ่น (ยุพาพร รูปงาม, 2545, น.8)

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership)

การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุ เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการรวมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าประสงค์ โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน (positive leader) ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอ (dynamic leader) และผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธ (negative leader) ผลของการให้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือ ปฏิบัติงานอย่างมีขวัญกำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่ดี ย่อมจะนำไปสู่ การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่างๆ ด้วยดีนั่นเอง (ยุพาพร รูปงาม, 2545, น.8)

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and Method)

การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยั่งยืนเพราะใช้กฎหมาย ระเบียบ แบบแผน เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบ ใดดีที่สุดในการบริหาร เพราะธรรมชาติของคนถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจ ไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มความคาดหวังผลประโยชน์ (ยุพาพร รูปงาม, 2545, น.8-9)

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมมีแนวคิดมาจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ความคิดเกี่ยวกับความเป็นองค์การของโรงเรียน รูปแบบของการตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจแบบภาวะผู้นำ กลยุทธ์ในการใช้อำนาจเป็นทักษะเฉพาะในการบริหารตามทฤษฎีการมีส่วนร่วม ตลอดจนความมีอิสระในการนำใช้ให้เหมาะสมกับองค์การของตนเอง

2.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาไว้หลากหลายลักษณะยกมาพอสังเขป ดังนี้

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542, น. 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ระหว่างผู้ปกครองและครูในการจัดการศึกษา นับตั้งแต่การระบุปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การประเมินผล ส่วนอีกนัยหนึ่ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง งานหรือกิจกรรมทางการศึกษาที่ผู้ปกครอง เข้าไปมีส่วนร่วม

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543, น. 138-139) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาว่า หมายถึง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม ประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, น. 99) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาว่า เป็นการที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น มีส่วนร่วมกับครูและโรงเรียนในการจัดส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของลูก ให้คำปรึกษาและการเสริมแรง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามาร่วมหรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมและแก้ปัญหาต่างๆของโรงเรียน โดยผู้ปกครองเข้ามารับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมลงมือปฏิบัติ และระดมทรัพยากรที่จะช่วยพัฒนาให้งานการศึกษาหรือการเรียนรู้ของนักเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.6.1 ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

ลักษณะการมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะ ซึ่งส่งผลให้มีความหลากหลายของการนำไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคล สถานการณ์ ความพร้อมและแนวคิดของผู้ปฏิบัติ ดังนี้

วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติศรี (2542, น. 25-26) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนในการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการ ของชุมชน และมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

2. การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน กำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน หรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การประเมินว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้ อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะๆหรือประเมินผลรวม (Summative evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผล สรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543, น. 143) กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาของผู้ปกครอง 5 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ค้นหาปัญหา ตลอดจน จัดลำดับความสำคัญของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หรือ ดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์

กรมสามัญศึกษา (2544, น. 6) ได้เสนอลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการ จัดลำดับความสำคัญ แล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้น ช่วงวางแผนและช่วงปฏิบัติตามแผน

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงาน ทั้งช่วยเหลือ ด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงานและขอความช่วยเหลือ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงาน บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินผลความก้าวหน้าและประเมินผล สรุปรวบยอด โดยสังเกตจากความชอบ และความคาดหวังซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลได้

5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณ และ เชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

โกวิท พวงงาม (2545, น. 8) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของ ประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้ว ชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้น ได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความยากลำบาก

สรุปว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษานั้น ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมได้ในหลายลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามแผน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์

2.6.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพทางการเรียนรู้ของนักเรียน

Epstein (2019) ได้เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 6 ด้าน (Epstein’s Framework of 6 Types of Parent Involvement) ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งส่งเสริมได้ 6 ด้าน” ดังนี้

1. การเลี้ยงดูเด็ก หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ และพัฒนาเด็กในทุกๆด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยผู้ปกครองมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กและการจัดการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ เมื่อเด็กมีข้อสงสัย รับฟัง ตอบคำถามและช่วยอธิบาย สามารถตอบสนองอารมณ์ของเด็กได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการใช้คำถามกระตุ้นความรู้สึกรู้สึก ความคิดของเด็กในการช่วยเหลือตนเองตามวัย ส่งเสริมการออกกำลังกายเป็นประจำให้แก่เด็ก รวมทั้งดูแลด้านสุขภาพและสุขอนามัย ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กในชีวิตประจำวัน ดูแลเด็กให้มาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองพัฒนาสมองลูกโดยให้ลูกรับประทานอาหารเช้าและออก

กำลังกายสม่ำเสมอ ตรวจสอบและพัฒนาสุขภาพของเด็กให้พร้อมในการเรียนรู้ ฝึกนิสัยที่ดีให้เด็กสร้างระเบียบวินัยและส่งเสริมจริยธรรม

2. การสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้ปกครองติดต่อสื่อสารกับครู บุคลากร และผู้บริหารของโรงเรียนด้วยวิธีต่างๆ โทรศัพท์ โทรสาร การเข้าพบปะครูประจำชั้น บุคลากรและผู้บริหาร รวมทั้งได้รับรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก โรงเรียนจัดให้มีการพบปะระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ โรงเรียนจัดขึ้น และโรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. การอาสาสมัคร หมายถึง การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมจัดการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความสมัครใจ โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องที่ผู้ปกครองเชี่ยวชาญ และถนัด การร่วมดูแลเด็กเมื่อไปทัศนศึกษา เข้าร่วมการจัดนิทรรศการต่างๆของโรงเรียน ร่วมจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน รวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

4. การเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง กระบวนการที่เด็กได้เรียนรู้จากครอบครัวซึ่งรวมถึงการทำการบ้านที่ผู้ปกครองต้องดูแลเด็กให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองและเด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์(Interactive) ซึ่งครูประจำชั้นกำหนดให้เด็กทำกับผู้ปกครอง การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้อยู่ขณะนั้น และการตัดสินใจร่วมกันในด้านการเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ส่งเสริมความรับผิดชอบให้เด็กทำการบ้านและตรวจตราเด็กทำจนเสร็จ ช่วยเหลือเด็กในการแก้ปัญหา ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กโดยจัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านที่บ้าน

5. การตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วัฒนธรรม ทัศนคติพันธกิจของโรงเรียนให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก เข้าร่วมการประชุมกับโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

6. การทำงานร่วมกันกับชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ชุมชนมีหรือจัดขึ้น เช่น การร่วมงานประเพณีต่างๆ การพาเด็กทำบุญที่วัด การพายังแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน ใช้สื่อและบริการต่างๆ ที่ชุมชนมีให้เพื่อประโยชน์ของเด็กนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

Morrison (2000, pp. 363-364) ได้เสนอ กิจกรรมการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองในการจัดการศึกษาว่า การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมต้องให้เป็นไปอย่างสบาย ครูสามารถจัดกิจกรรมทักษะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมได้น้อย 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ตามความสามารถของผู้ปกครอง เช่น การเป็นผู้ช่วยครู การเป็นพี่เลี้ยงเด็ก การหาทุน

การทำงาน จุฬาร เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้ผู้ปกครองจะได้ประโยชน์ร่วมด้วยและค่อนข้างเป็นเอกเทศ

2. วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ จัดการศึกษา เป็นผู้ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษา เช่น การวางแผน หลักสูตรการคัดเลือกตำรา การวางมาตรฐานการทำงาน เป็นต้น วิธีการนี้กำลังแพร่หลายเพราะทั้งผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจทางการศึกษา

3. วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา เป็นการมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพ ครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองโดยตรง เพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิถีปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัว การมีส่วนร่วมลักษณะนี้พบในโครงการร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน โรงเรียนสหกรณ์ และโครงการเฮดสตาร์ทของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ คือ การประมวลวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาประสานกัน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางและให้ครอบครัวมีส่วนร่วมการตัดสินใจในกิจกรรมของโรงเรียน และในเรื่องการมีส่วนร่วมนี้

มานะ ทองรักษ์ (2549) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มี 2 รูปแบบ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง เป็นการมีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษา ที่จะให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมี อุปสรรคไม่สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเข้ามาช่วยในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปหรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า เป็นการร่วมอย่างมีระบบ มักทำเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจาก การตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมโดยอ้อม เป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ ให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมาย เช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบ ไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2544, น. 153-157) ได้เสนอการมีส่วนร่วมของพ่อ แม่ ผู้ปกครองที่เหมาะสมกับสังคมไทยในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. การเชิญผู้ปกครอง และผู้อาวุโส กรรมการชุมชน มาเยี่ยมโรงเรียน และจัดกิจกรรม ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะกับครู สังเกตกิจวัตรการเรียนของเด็ก เห็นสภาพแวดล้อม ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็กในโรงเรียน ร่วมคิดร่วมประชุมในหัวข้อต่างๆ ในเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม

2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การจัดห้องพบปะสังสรรค์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นที่ให้ผู้ปกครองได้มาพกรอเด็กและได้พบปะอย่างไม่เป็นทางการ มีการจัดข้อมูลต่างๆ ให้ทราบ มีเอกสาร หนังสือที่เป็นประโยชน์ได้อ่าน และร่วมหารือกัน มีป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อข่าวสาร กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งป้ายนิเทศของเด็ก ๆ หรือคณะกรรมการนักเรียนที่สามารถสื่อสารเรื่องราว

3. การเชิญผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในงานด้านต่างๆ เช่น การเป็นครูร่วมสอน การเป็นโค้ชนักกีฬา การตีว หรือสอนพิเศษในความรู้เฉพาะด้าน การรับเป็นเจ้าภาพในการสนับสนุนค่าเดินทางทัศนศึกษาในบางรายการ การเปิดสถานที่ทำงานของผู้ปกครองให้เด็กไปดูงาน ไปฝึกงาน การจัดคณะเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาให้ความรู้เสริมในเรื่องการงานอาชีพที่เด็กมีความสนใจ

4. การจัดประชุมปฏิบัติการในหัวข้อต่างๆ ที่หลากหลายโดยมีการกำหนดปฏิทินการประชุมไว้ล่วงหน้า เพื่อปลูกเร้าความสนใจและจะได้เตรียมตัวและเวลาไว้ก่อนล่วงหน้า

5. การจัดกิจกรรมตามวาระ เช่น การจัดตีววิชาต่างๆ ในช่วงใกล้สอบ โดยอาศัย ทรัพยากรจากศิษย์ รุ่นพี่ ผู้ปกครองบางท่านที่มีความรู้ด้านนั้นอยู่แล้วมาช่วยให้ความรู้พิเศษเพิ่มเติม โดยโรงเรียนจัดหาสถานที่รับรองหรืออำนวยความสะดวกให้เหมาะสม

6. การจัดทำเอกสาร จดหมายข่าวจากโรงเรียนถึงผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ โดยอาสาสมัคร ผู้ร่วมเขียน ผู้ร่วมค้นข้อมูลจากกลุ่มผู้ปกครองที่มีความสนใจ

7. คณะกรรมการสมาคมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาควรร่วมกันกำหนด นโยบายการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในการกำหนดบทบาทและแนวทางดังกล่าว ควรมีการกำหนดเขตอำนาจความรับผิดชอบในส่วนผู้ปกครองให้ชัดเจน การกระจายอำนาจให้ผู้ปกครองเข้าร่วมและมอบอำนาจการตัดสินใจบางระดับให้ จะส่งผลให้ผู้ปกครองเข้าใจขอบเขต บทบาทที่ชัดเจนรู้สึกมีพันธะผูกพันเข้ามาร่วมงานโดยความตั้งใจและเต็มใจมากขึ้น

8. โรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวกให้ครอบครัวเข้ามาร่วมงาน โดยทำหน้าที่ประสานและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงตามที่ต้องการหรืออาจจัดให้มีบุคลากรที่เป็นตัวแทนของผู้บริหาร เข้ามาทำหน้าที่ประสานงานอย่างใกล้ชิดมากขึ้นเพื่อติดตามผู้ปกครอง และพัฒนาความสัมพันธ์ให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

9. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับครอบครัวในลักษณะต่างๆ โรงเรียน และผู้ปกครองควรมีการคิดค้นรูปแบบกิจกรรมและมีการกำหนดให้หลากหลาย เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนมากขึ้น เช่น การจัดประชุมในระดับห้องเรียนและระดับชั้นเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่ม เช่น เฉพาะกลุ่มที่เด็กเป็นเพื่อนสนิทสนมกันอยู่แล้ว เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รู้จักพ่อแม่ของเพื่อนที่ลูกของตนสนิทสนมด้วย การจัดประชุมกลุ่มผู้ปกครองที่ประสบปัญหาในการเลือกแผนการเรียนของลูกหรือเรื่องอื่นๆ ที่มีความ

หลากหลาย หรือเป็นความสนใจเฉพาะเรื่อง หรือการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดในด้านต่าง ๆ

10. การส่งข่าวสารข้อมูลถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการด้วยจดหมายที่ไม่มี ลักษณะเป็นทางการเกินไป ซึ่งอาจเป็นจดหมายที่ครูเขียนถึงผู้ปกครองบางรายด้วยตนเอง เพื่อบอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในด้านต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะ

11. การเยี่ยมบ้าน โดยผู้แทนผู้ปกครองและครูที่เด็กมีความสนิทสนมด้วย ในกรณีที่เด็กบางรายอาจมีความจำเป็นที่ครูต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และไม่สามารถนัดพบกันที่โรงเรียนได้หรือทางผู้ปกครองไม่ว่างที่จะมาพบครูของเด็กในโรงเรียน

12. การจัดประชุม ฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน โรงเรียน ควรจัดทำกิจกรรมอบรมครู บุคลากรในโรงเรียนให้รับทราบและมีความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนที่มีต่อครอบครัวให้ชัดเจน เพื่อจะได้ร่วมกันเป็นตัวแทนในการตอบปัญหาของผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสม

กุหลาบ ตันติผลาชีวะ (2544) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมโรงเรียน กิจกรรมสานสัมพันธ์ กิจกรรมสื่อสารสนเทศ กิจกรรมการศึกษา กิจกรรมการบริการ กิจกรรมการตัดสินใจ

1. กิจกรรมโรงเรียน เป็นการเน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียน วิธีปฏิบัติและการดำเนินงานของโรงเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรม การหารายได้การแสดงของนักเรียน และกิจกรรมอื่นๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสพิเศษต่างๆ

2. กิจกรรมสานสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่เน้นสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาและการเยี่ยมเยือน ได้แก่ การประชุมปรึกษา และการเยี่ยมบ้าน

3. กิจกรรมสื่อสารสนเทศ เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้ปกครองเป็นผู้รับข้อมูลเป็นหลัก ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น นโยบายการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมเพื่อให้ ผู้ปกครองเห็นภาพรวมของโรงเรียน เห็นภาพการเรียนการสอนของเด็ก ได้แก่ จดหมายข่าว โคมพิพจน์ แผ่นพับข้อมูลโรงเรียนและปฏิทินการศึกษา เป็นต้น

4. กิจกรรมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้ปกครองเข้าถึงชั้นเรียน ทั้งเป็นผู้สอน เป็นผู้ช่วยครูตลอดจนเป็นที่ปรึกษาสำหรับผู้ปกครองด้วยกัน

5. กิจกรรมการบริการ เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่สังคม และ ครอบครัว ไต่แก่ ห้องสมุดของเล่น ศูนย์ดูแลเด็ก แลกเปลี่ยนสิ่งของที่ผู้ปกครองเหลือใช้ กิจกรรมสนับสนุนผู้ปกครองอื่นๆ ตามความต้องการของชุมชน

6. กิจกรรมการตัดสินใจ เป็นกิจกรรมของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระดับสูง ที่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ได้แก่ การวางแผนนโยบายร่วมกับโรงเรียน การสรรหาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดทำหลักสูตร เป็นต้น

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน สามารถกระทำได้โดย โรงเรียนและผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในบทบาทของตนที่มีต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กในทุกๆ ด้าน โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมีหลายหลายรูปแบบ สามารถเลือกดำเนินการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามบริบทของสังคมไทย ซึ่งโรงเรียนและผู้ปกครองต้องมีเป้าหมายร่วมกันในการร่วมพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ทั้งนี้ กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนเป็นผู้ริเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ได้เข้ามามีส่วนร่วมและผู้ปกครองก็ต้องเปิดใจและเข้าใจเจตนารมณ์ของโรงเรียนจึงจะเกิดขึ้นได้ตามความคาดหวังของทุกฝ่าย

3. นโยบายที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

จากการศึกษานโยบายในการจัดการศึกษาผู้วิจัยพบว่าการจัดการศึกษาจำเป็นต้องระดมทรัพยากรทุกด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เนื่องด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นโยบายจึงเป็นตัวกำหนดให้มีการขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติเพื่อความก้าวหน้าในอนาคตซึ่งกำหนดไว้หลายฉบับ ดังนี้

3.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวถึง เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน สังคม ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น.6-33)

มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 9 (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

มาตรา 13 (1) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษา แก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

มาตรา 14 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี

มาตรา 14 (1) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

มาตรา 24 (6) กล่าวถึงจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

มาตรา 40 กำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่าให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา

มาตรา 58 (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และ

ทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระในค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

3.2 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579

กรอบแนวคิดของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 มีแนวคิดว่าให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.10-37) ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมายที่ 1 โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้

เป้าหมายที่ 2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เป้าหมายที่ 3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

เป้าหมายที่ 4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 จะเห็นได้ว่ารัฐมีนโยบายให้ชุมชน ครอบครัว และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุด

4. สภาพบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุดรธานี เขต 3

บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตั้งอยู่ที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และขยายโอกาส เขตพื้นที่บริการประกอบด้วย 6 อำเภอ คือ อำเภอหนองหาน อำเภอบ้านดุง อำเภอไชยวาน อำเภอทุ่งฝน อำเภอพิบูลย์รักษ์ และอำเภอกุมภวาปี

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 214 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2558, น. 3-4) แยกเป็น 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองหาน จำนวน 73 แห่ง อำเภอบ้านดุง จำนวน 70 แห่ง อำเภอไชยวาน

จำนวน 23 แห่ง อำเภอทุ่งฝน จำนวน 15 แห่ง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จำนวน 16 แห่ง และอำเภอคูแก้ว จำนวน 17 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งสิ้น 60 โรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ที่	อำเภอ	เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล-ม.3
1	หนองหาน	18
2	บ้านดุง	24
3	ไชยวาน	6
4	ทุ่งฝน	4
5	พิบูลย์รักษ์	5
6	คูแก้ว	3
รวม		60

ตารางที่ 2.2 จำนวนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยจำแนกเป็นโรงเรียน

ที่	โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสพป.อุดรธานี เขต 3	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
1	บ้านวังฮาง	32
2	บ้านสร้อยพรวัว	39
3	บ้านสะแบง	60
4	บ้านม่วงประชาบำรุง	56
5	บ้านกั้งโนนสะอาด	80
6	บ้านหนองเต่าดอนหายโศก	39
7	บ้านปาก้าว	98
8	บ้านผักตบประชาชนกุล	53
9	บ้านโคกทุ่งยั้ง	36
10	บ้านนิคมหนองตาล	135
11	บ้านพังงู	21
12	บ้านหนองบัวแดง	33

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสพ.อุดรธานี เขต 3	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น
13	บ้านหนองไผ่พิทยาคม	52
14	บ้านดงบากโนนสวรรค์	70
15	ชุมชนบ้านหนองเม็ก	90
16	บ้านหนองลาดหนองแปนคำฝักกูด	64
17	บ้านเม็กดงเรือง	44
18	บ้านดั่งหนองสระปลา	96
19	บ้านปอพาน	25
20	บ้านห้วยปลาโตศรีสามารถ	98
21	บ้านหนองสองห้อง	71
22	บ้านนาจาน	162
23	บ้านปากดง	68
24	ศรีขวัญเมือง	101
25	บ้านหนองลาด	77
26	บ้านนาคำพรสันติ	43
27	บ้านดอนขี้เหล็ก	55
28	บ้านดงวัฒนา	22
29	บ้านวังคางสูง	76
30	บ้านกุดตุ้มอุดมวิทย์	62
31	บ้านดงแสนสุข	52
32	บ้านดงหวาย	47
33	บ้านตุม	85
34	บ้านหนองกาโนนสีมมา	80
35	บ้านม่วง	63
36	บ้านศรีเมือง	38
37	บ้านหนองสว่าง	36
38	ชุมชนวังทอง	82
39	บ้านเหล่าหลวง	60

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ที่	โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสพ.อุดรธานี เขต 3	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น
40	บ้านโนนหอม	58
41	บ้านจี้มีชัย	57
42	บ้านโคกกลาง	32
43	บ้านอ้อมกอประชาสามัคคี	64
44	ชุมชนกุดค้ำ	64
45	ชุมชนคำตานาหนองกุ้ง	59
46	บ้านนาชุมแสง	55
47	บ้านนาทม	21
48	บ้านนายม	28
49	บ้านดอนกลอย	64
50	บ้านนาทรายน้ำรอด	66
51	บ้านถ่อนนาเพลิน	82
52	บ้านไชยวานโนนลือชัย	32
53	บ้านคำเลาะ	69
54	อนุบาลไชยวาน	173
55	หนองแวงวิทยา	75
56	บ้านห้วยยางชัยพร	46
57	บ้านหนองหลัก	64
58	ชุมชนสะงวย	66
59	บ้านม่วงคอนสาย	52
60	บ้านค้อดอนแคน	63
รวม		3,830

*ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้มีการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กสู่ศูนย์การเรียนรู้คุณภาพ พัฒนาครูทั้งระบบ และพัฒนาโรงเรียนและผู้เรียนให้มีคุณภาพ

การดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (O-Net) ในปีที่ผ่านมา สามารถยกระดับคุณภาพขึ้นได้ในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังคงประสบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อเป้าหมายตามนโยบายของทางราชการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2562) ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 สรุปผลการสอบการศึกษาแห่งชาติ O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

วิชา	ระดับเขต 2562	ระดับ สพฐ. 2562	เปรียบเทียบ เขต	ระดับประเทศ 2562	เปรียบเทียบ เขต
ภาษาไทย	54.14	55.91	-1.77	55.14	-1.00
ภาษาอังกฤษ	34.09	32.98	1.11	33.25	0.84
คณิตศาสตร์	29.81	26.98	2.83	26.73	3.08
วิทยาศาสตร์	31.45	30.22	1.23	30.07	1.38
เฉลี่ย 4 วิชา	37.37	36.52	0.85	36.30	1.08

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(O-NET) ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบอุปสรรคในการจัดการศึกษา อันเนื่องมาจากผู้ปกครองนักเรียนมีอัตราในการทำงานต่างถิ่นจำนวนมาก รวมทั้งปัญหาการหย่าร้างมากขึ้น ขาดความอบอุ่นในครอบครัว เป็นสาเหตุให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนขาดเรียนบ่อยและติดยาเสพติดอันเนื่องมาจากสิ่งยั่วยุจากสังคมภายนอก

ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาและให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา และการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่เชื่อมประสานระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเบี่ยงเบนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน ในเขตอำเภอแก่งหางแมว 2)เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยที่มีอายุ 4-5 ปี โรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (M) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่า (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ LSD (Least significant difference)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการเลี้ยงดู ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านอาสาสมัคร ด้านการสื่อสาร และด้านการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและด้านการเลี้ยงดู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนมธิดา ยาแก้ว และคณะผู้วิจัย (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด จำนวน 1,136 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป เป็นแบบเลือกรายการ (Check List) และเติมข้อความ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ Likert แบบสอบถามลักษณะนี้ใช้วัดปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สถิติที่ใช้ในงานวิจัย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าคะแนนเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครอง เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ ทำงานส่วนตัว ร้อยละ 41.41 ส่วนพนักงานเอกชน ร้อยละ 32.12 รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 26.47 ตามลำดับ และระดับการศึกษาผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48 ส่วนระดับปริญญาตรี ร้อยละ 28 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 24 ตามลำดับ

2. การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมมีกัน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็ก อยู่ในระดับมาก ส่วนการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมกับชุมชน และด้านการศึกษาสมัครมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

นันทวีร์ พงษ์นาค (2561) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ จำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที(t-test) โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการเลี้ยงดู ด้านการสื่อสาร ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านการตัดสินใจ และด้านอาสาสมัคร

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ จำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา และรายได้ เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการเลี้ยงดู และด้านอาสาสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Smith (2011) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้โมเดลของ Epstein เกี่ยวกับ 6 กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประเภทของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียน/เขตพื้นที่ ที่ศึกษาในปัจจุบันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 2) สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองมีปัจจัยอย่างไรต่อการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของผู้ปกครอง พบว่า การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านมีผลกระทบอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

Calvillo (2018) ได้ศึกษาความสำเร็จของนักเรียนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนเอกชน ผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อตรวจสอบว่าการมีส่วนร่วมในครอบครัวและผู้ปกครอง มีผลกระทบหรือไม่ ผลสัมฤทธิ์ทางปัญญาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และการอ่าน นักเรียนชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนและปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ คือ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 คน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากที่สุดมาจากการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เช่น การติดตาม การอ่าน และการสื่อสารกับโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า พ่อแม่ที่ทำงานต่าง ๆ เช่น การบ้าน หรือฝึกฝนเพิ่มเติมทักษะทางคณิตศาสตร์ที่บ้าน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ส่วนปัจจัยอื่นๆ เช่น การสื่อสารของครูและโรงเรียน

และสถานที่ของโรงเรียนที่มีโปรแกรมความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพมีส่วนสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเช่นกัน

Swint (2020) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาคณิตศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กรอบทางทฤษฎีของการศึกษานี้เป็นไปตามแบบจำลองของ Epstein โดยใช้ 6 ประเภทของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย การเลี้ยงดู การสื่อสาร อาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ และการร่วมมือกับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร จำนวน 15 คน ผลการศึกษานี้นำเสนอกลยุทธ์ของผู้ปกครองครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า 1) การเลี้ยงดูผู้ปกครองให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่ลูกๆ ของพวกเขาในการบ้านคณิตศาสตร์ อีกทั้งผู้ปกครองแนะนำบุตรหลานในการเลือกวิชาเลือก 2) การสื่อสารผู้ปกครองมักจะพูดคุยเมื่อลูกๆ ของพวกเขาประสบกับความวิตกกังวลกับวิชาคณิตศาสตร์ อีกทั้งผู้ปกครองสื่อสารกับครูของเด็กทุกสัปดาห์เกี่ยวกับเกรดและความท้าทาย และผู้ปกครองทุกคนเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครองและครูปีละสองครั้ง 3) การอาสาสมัคร ด้านจิตอาสา นั้นผู้ปกครองไม่สามารถอาสาสมัครในโรงเรียนเนื่องจากภาระหน้าที่อื่นที่ขัดกับเวลาเรียน 4) การเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองมักจะช่วยลูกในการทำการบ้านคณิตศาสตร์ โดยใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น Khan Academy และ Google 5) การตัดสินใจ ผู้ปกครองได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกขององค์กรโรงเรียนและวิธีการปกครองของโรงเรียนจากครูใหญ่เลขานุการ ครูและผู้บริหารถือว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6) ความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองได้รับข้อมูลจากโรงเรียนและเว็บไซต์ของเขตที่มีบริการชุมชนเสนอในช่วงฤดูร้อนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความต้องการที่จะเห็นนักเรียน มีพัฒนาการทางด้านร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่ดียิ่งขึ้น โดยมีความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนคือแหล่งที่จะให้การศึกษา อบรมสั่งสอน และในขณะเดียวกันผู้ปกครองมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนหลากหลายด้านตามสภาพของแต่ละคนในการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

6. สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันกับ ความคาดหวัง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่าศักยภาพของนักเรียนจะพัฒนาได้ ไม่ใช่การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว นักเรียนจะต้องได้รับการส่งเสริมจากผู้ปกครองด้วย โดยผู้ปกครองจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งได้แก่ การร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมรับผิดชอบ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม ระดมทรัพยากรในด้านต่างๆ กับทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ถึงจะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

จากกรอบแนวคิดผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้แนวคิดของ Epstein (2019) มีทั้งหมด 6 รูปแบบ ประกอบด้วย 1.ด้านการเลี้ยงดู 2.ด้านการติดต่อสื่อสาร 3.ด้านอาสาสมัคร 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5.ด้านการตัดสินใจ 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา นอกจากนี้งานวิจัยฉบับนี้ยังศึกษาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{Modified}$ ของนางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) เพื่อศึกษาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

นอกจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว งานวิจัยฉบับนี้ยังมุ่งหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยการจัดการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยดำเนินการวิจัยจำแนกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 60 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 3,830 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp.607-610) จะได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนทั้งสิ้น 350 คน

จากนั้นได้มีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic sampling) โดยเรียงลำดับบัญชีรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 หาช่วงของการเลือกตัวอย่าง โดยใช้ประชากรทั้งหมดหารด้วยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงจับฉลากหาจุดเริ่มต้นในการสุ่มอย่างมีระบบ มีวิธีการดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนประชากร}}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}} = \frac{3830}{350} = 10.94$$

ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้เลือกนักเรียน 1 คน เว้น 11 คน ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนในแต่ละโรงเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จากกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยประเภทของเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ประเภทของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ภาคผนวก ค) มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับมีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (check list) ประกอบด้วย เพศ, อายุ, อาชีพของผู้ปกครอง, วุฒิการศึกษา, ความสัมพันธ์กับนักเรียน

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประเภทการตอบสนองคู่ (Dual Response Format) ทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านการเลี้ยงดู 2.ด้านการสื่อสาร 3.ด้านอาสาสมัคร 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5.ด้านการตัดสินใจ 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน มีคำถามทั้งหมดรวมทุกด้าน จำนวน 49 ข้อ โดยจำแนกเป็นข้อคำถามในแต่ละด้าน ดังนี้

1) คำถามด้านการเลี้ยงดู	มีจำนวนคำถาม	14	ข้อ
2) คำถามด้านการสื่อสาร	มีจำนวนคำถาม	9	ข้อ
3) คำถามด้านอาสาสมัคร	มีจำนวนคำถาม	6	ข้อ
4) คำถามด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	มีจำนวนคำถาม	8	ข้อ
5) คำถามด้านการตัดสินใจ	มีจำนวนคำถาม	6	ข้อ
6) คำถามด้านการร่วมมือกับชุมชน	มีจำนวนคำถาม	6	ข้อ

โดยแบบสอบถามดังกล่าวเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ที่มีความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับน้อยที่สุด

1.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) วิธีการสร้างเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

(2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดรูปแบบ โครงสร้าง และขอบเขตของเนื้อหา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการเลี้ยงดู 2.ด้านการสื่อสาร 3.ด้านอาสาสมัคร 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5.ด้านการตัดสินใจ และ 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

(3) สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามรายละเอียดของนิยามศัพท์เฉพาะ

2) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1) นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบค่าของความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ให้ครอบคลุมกระทงคำถามและวัตถุประสงค์ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จากนั้นนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ก)

(2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 ฉบับ แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (อ้างถึงใน สุวิมล ติรกานนท์, 2551, น. 156) ผลการทดสอบพบว่า ข้อคำถามรวมทั้งหมด 49 ข้อ มีค่าความเที่ยงของสภาพปัจจุบันเท่ากับ .81 ค่าความเที่ยงของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ .76 (ภาคผนวก ข)

(3) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเตรียมนำเครื่องมือไปใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

(4) นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนต่างๆ

1.3.2 ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือให้ครูประจำชั้นเป็นผู้แจกแบบสอบถามผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครองนักเรียน และนัดวันรับแบบสอบถามคืน โดยกำหนดการนัดหมายเพื่อเก็บแบบสอบถามตามกำหนดการนัดหมายในปฏิทิน ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ปกครองมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม ซึ่งทุกฉบับมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้

1.3.4 ผู้วิจัยศึกษาความต้องการของผู้ปกครองจากแบบสอบถาม นำมาเปรียบเทียบกับความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับความคาดหวัง เพื่อถอดรูปแบบแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.3.5 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือทางสถิติ เพื่อแปรผลและนำเสนอข้อมูล

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ(check list) วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.4.2 สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating-Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ที่ใช้เกณฑ์สำหรับการแปลความหมายระดับความคิดเห็นของ สุภมาส อังคุโชติ และชูชาติ พวงสมจิตร (2558, น. 21) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในระดับน้อยที่สุด

1.4.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อหาดัชนี PNI โดยการคำนวณตามสูตรของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) การหาราค่าผลต่างของ (I-D) ด้วยค่า D โดยใช้หลักการกำหนด ความต้องการจำเป็นจากระดับของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็น

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ	PNI	หมายถึง	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญต้องการจำเป็น
	I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง
	D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ซึ่งเป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis) จากความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ (ภาคผนวก จ) มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 2 คน
2.1.2 ศึกษานิเทศก์	จำนวน 2 คน
2.1.3 ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 3 คน
2.1.4 ครู	จำนวน 3 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วยประเภทของเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ประเภทของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงให้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1) วิธีการสร้างเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) นำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยระยะที่ 1 มาสรุปความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

(2) คัดสรรข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) สูงกว่าค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรวม มาร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม

ร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

(3) ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มุ่งถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1) นำร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบความเหมาะสม

(2) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเตรียมนำร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนไปใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

(3) นำร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.2 ผู้วิจัยส่งและรับร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1 ที่แสดงถึงระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และรับร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนกลับคืนได้จำนวน 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงให้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง ซึ่งเป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ มีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาพิจารณาจากความคิดเห็นของเสียงส่วนใหญ่ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้นำเสนอให้ความเห็นชอบ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิและนำมาใช้ปรับปรุงให้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง
$PNI_{Modified}$	หมายถึง	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอในลักษณะของตารางประกอบคำบรรยาย ที่มีทั้งหมด 5 ตอน เรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตอนที่ 3 ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลรวบรวมจากผู้ปกครองโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้รับการตอบกลับ และมีความสมบูรณ์ จำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองตามประเด็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และความสัมพันธ์กับนักเรียน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	134	38.29
	หญิง	216	61.71
	รวม	350	100.00
อายุ	31 - 40 ปี	13	3.72
	41 - 50 ปี	130	37.14
	51 - 60 ปี	163	46.57
	61 ปี ขึ้นไป	44	12.57
	รวม	350	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)	333	95.14
ปริญญาตรี	17	4.86
รวม	350	100.00
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17	4.86
พนักงานเอกชน/รับจ้าง	70	20.00
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	35	10.00
เกษตรกร	228	65.14
รวม	350	100.00
ความสัมพันธ์กับนักเรียน		
บิดา/มารดา	25	7.14
ปู่/ย่า	172	49.14
ตา/ยาย	153	43.72
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในปีการศึกษา 2565 ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงจำนวน 216 คน (ร้อยละ 61.71) มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 163 คน (ร้อยละ 46.57) มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 333 คน (ร้อยละ 95.14) ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 228 คน (ร้อยละ 65.14) และมีความสัมพันธ์กับนักเรียนในฐานะปู่/ย่า จำนวน 172 คน (ร้อยละ 49.14)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม
 ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมตามแนวคิดของ Epstein จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการเลี้ยงดู (Parenting) 2.ด้านการสื่อสาร (Communicating) 3.ด้านอาสาสมัคร (Volunteering) 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) 5.ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community) ได้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังแสดงผลในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
1. ด้านการเลี้ยงดู	3.98	0.17	มาก
2. ด้านการสื่อสาร	3.91	0.22	มาก
3. ด้านอาสาสมัคร	3.75	0.32	มาก
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	3.96	0.29	มาก
5. ด้านการตัดสินใจ	3.66	0.40	มาก
6. ด้านการร่วมมือกับชุมชน	4.06	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย	3.89	0.12	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M=3.89$, $SD=0.12$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมมือกับชุมชน ($M=4.06$, $SD=0.27$), ด้านการเลี้ยงดู ($M=3.98$, $SD=0.17$), ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ($M=3.96$, $SD=0.29$), ด้านการสื่อสาร ($M=3.91$, $SD=0.22$), ด้านอาสาสมัคร ($M=3.75$, $SD=0.32$) และด้านการตัดสินใจ ($M=3.66$, $SD=0.40$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเฉพาะรายด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่แสดงสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังตารางที่ 4.3-4.8

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู

ด้านการเลี้ยงดู	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
1. ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.24	0.62	มาก
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน	4.19	0.73	มาก
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.87	0.76	มาก
4. ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน	4.05	0.61	มาก
5. ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	3.97	0.62	มาก
6. ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน	4.03	0.57	มาก
7. ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	3.97	0.79	มาก
8. ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง	3.99	0.73	มาก
9. ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	3.94	0.51	มาก
10. ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	3.94	0.48	มาก
11. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	3.81	0.68	มาก
12. ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	3.92	0.45	มาก
13. ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	3.93	0.47	มาก
14. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	3.96	0.45	มาก
รวมเฉลี่ย	3.98	0.17	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.98$, $SD = 0.17$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ

แรกคือ ข้อที่ 1.ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ($M = 4.24, SD = 0.62$), ข้อที่ 2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน ($M = 4.19, SD = 0.73$) และข้อที่ 4.ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน ($M = 4.05, SD = 0.61$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ ($M = 3.81, SD = 0.68$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร

ด้านการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
15. ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	3.89	0.70	มาก
16. ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	3.96	0.66	มาก
17. ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน	3.95	0.54	มาก
18. ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.62	มาก
19. ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน	4.00	0.57	มาก
20. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม	3.66	0.81	มาก
21. ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	3.95	0.59	มาก
22. ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.85	0.52	มาก
23. ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.95	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.91	0.22	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.91, SD = 0.22$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ

แรกคือ ข้อที่ 19.ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน ($M = 4.00, SD = 0.57$), ข้อที่ 16.ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลาน ขณะอยู่ที่บ้าน ($M = 3.96, SD = 0.66$) และข้อที่ 17.ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของ บุตรหลาน ($M = 3.95, SD = 0.54$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 20.ท่านเข้าร่วม กิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม ($M = 3.66, SD = 0.81$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร

ด้านอาสาสมัคร	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
24. ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนา ศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ	3.51	0.83	มาก
25. ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.72	0.85	มาก
26. ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและ เชี่ยวชาญ	3.59	0.84	มาก
27. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อ เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.87	0.91	มาก
28. ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความ เต็มใจ	3.99	0.54	มาก
29. ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่าย ผู้ปกครอง	3.85	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย	3.75	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.75, SD = 0.32$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ แรกคือ ข้อที่ 28.ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ($M =$

3.99, $SD = 0.54$), ข้อที่ 27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ($M = 3.87, SD = 0.91$) และข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง ($M = 3.85, SD = 0.77$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 24.ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ ($M = 3.51, SD = 0.83$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
30. ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.88	0.78	มาก
31. ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด	3.88	0.74	มาก
32. ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่	3.82	0.82	มาก
33. ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ	4.03	0.61	มาก
34. ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.64	มาก
35. ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ	3.79	0.70	มาก
36. ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน	3.83	0.57	มาก
37. ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	3.85	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย	3.96	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.96, SD = 0.29$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3

ลำดับแรกคือ ข้อที่ 33.ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ ($M = 4.03, SD = 0.61$), ข้อที่ 34.ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ ($M = 4.00, SD = 0.64$) และข้อที่ 31.ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด ($M = 3.88, SD = 0.74$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ ($M = 3.79, SD = 0.70$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
38. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน	3.53	0.90	มาก
39. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.73	0.72	มาก
40. ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	3.94	0.57	มาก
41. ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	3.62	0.84	มาก
42. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน	4.06	0.62	มาก
43. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	3.06	1.44	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.66	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.66, SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 42.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน ($M = 4.06, SD = 0.62$), ข้อที่ 40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ($M = 3.94, SD = 0.57$) และข้อที่ 39.ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของ

บุตรหลาน ($M = 3.73, SD = 0.72$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ($M = 3.06, SD = 1.44$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน

ด้านการร่วมมือกับชุมชน	สภาพปัจจุบัน		
	M	SD	ระดับ
44. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	4.05	0.62	มาก
45. ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ	4.02	0.68	มาก
46. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	4.04	0.66	มาก
47. ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.02	0.72	มาก
48. ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน	4.08	0.52	มาก
49. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณี วันสำคัญของชุมชน	4.18	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย	4.06	0.27	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.06, SD = 0.27$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 49.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชุมชน ($M = 4.18, SD = 0.62$), ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน ($M = 4.08, SD = 0.52$) และข้อที่ 44.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.05, SD = 0.62$) ตามลำดับ

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 47. ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน ($M = 4.02, SD = 0.72$)

ตอนที่ 3 ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลของระดับความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมตามแนวคิดของ Epstein จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านการเลี้ยงดู (Parenting) 2.ด้านการสื่อสาร (Communicating) 3.ด้านอาสาสมัคร (Volunteering) 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) 5.ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community) ได้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังแสดงผลในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
1. ด้านการเลี้ยงดู	4.61	0.19	มากที่สุด
2. ด้านการสื่อสาร	4.57	0.24	มากที่สุด
3. ด้านอาสาสมัคร	4.54	0.26	มากที่สุด
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	4.62	0.25	มากที่สุด
5. ด้านการตัดสินใจ	4.35	0.39	มาก
6. ด้านการร่วมมือกับชุมชน	4.66	0.19	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.57	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.57, SD = 0.18$) เมื่อเรียงลำดับ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมมือกับชุมชน ($M = 4.66, SD = 0.19$), ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ($M = 4.62, SD = 0.25$), ด้านการเลี้ยงดู ($M = 4.61, SD = 0.19$), ด้านการสื่อสาร ($M = 4.57, SD = 0.24$), ด้านอาสาสมัคร ($M = 4.54, SD = 0.26$) และด้านการตัดสินใจ ($M = 4.35, SD = 0.39$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเฉพาะรายด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่แสดงความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังตารางที่ 4.10 - 4.15

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู

ด้านการเลี้ยงดู	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
1. ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.63	0.48	มากที่สุด
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน	4.70	0.45	มากที่สุด
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.49	0.50	มาก
4. ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน	4.54	0.49	มากที่สุด
5. ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	4.64	0.48	มากที่สุด
6. ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน	4.68	0.46	มากที่สุด
7. ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	4.48	0.50	มาก
8. ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง	4.63	0.48	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านการเลี้ยงดู	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
9. ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	4.65	0.49	มากที่สุด
10. ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	4.67	0.46	มากที่สุด
11. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	4.62	0.48	มากที่สุด
12. ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	4.58	0.52	มากที่สุด
13. ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	4.62	0.48	มากที่สุด
14. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	4.56	0.51	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.61	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.61, SD = 0.19$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน ($M = 4.70, SD = 0.45$), ข้อที่ 6.ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน ($M = 4.68, SD = 0.46$) และข้อที่ 10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ($M = 4.67, SD = 0.46$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 7.ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ ($M = 4.48, SD = 0.50$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร

ด้านการสื่อสาร	ความคาดหวัง		
	M	SD	การมีส่วนร่วม
15. ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	4.62	0.48	มากที่สุด
16. ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	4.64	0.51	มากที่สุด
17. ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน	4.60	0.51	มากที่สุด
18. ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.46	มากที่สุด
19. ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน	4.63	0.48	มากที่สุด
20. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม	4.27	0.55	มาก
21. ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	4.39	0.58	มาก
22. ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.67	0.46	มากที่สุด
23. ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.63	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.57	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.57, SD = 0.24$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 18.ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.67, SD = 0.46$), ข้อที่ 22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($M = 4.67, SD = 0.46$) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน และข้อที่ 16.ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน ($M = 4.64, SD = 0.51$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 20.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม ($M = 4.27, SD = 0.55$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาศมัคร

ด้านอาสาศมัคร	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
24. ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ	4.26	0.45	มาก
25. ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.59	0.52	มากที่สุด
26. ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและเชี่ยวชาญ	4.40	0.49	มาก
27. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.74	0.46	มากที่สุด
28. ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.52	0.50	มากที่สุด
29. ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง	4.73	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาศมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.54, SD = 0.26$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ($M = 4.74, SD = 0.46$), ข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง ($M = 4.73, SD = 0.47$) และข้อที่ 25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน ($M = 4.59, SD = 0.52$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 24.ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ ($M = 4.26, SD = 0.45$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
30. ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.46	0.48	มาก
31. ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด	4.61	0.48	มากที่สุด
32. ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่	4.76	0.42	มากที่สุด
33. ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ	4.67	0.46	มากที่สุด
34. ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ	4.46	0.49	มาก
35. ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ	4.67	0.46	มากที่สุด
36. ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน	4.42	0.52	มาก
37. ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	4.76	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.62$, $SD = 0.25$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 32.ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ ($M = 4.76$, $SD = 0.42$), ข้อที่ 37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม ($M = 4.76$, $SD = 0.42$) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ย

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน และข้อที่ 33.ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่
 ครอบงำหมายให้สำเร็จ ($M = 4.67, SD = 0.46$), ข้อที่ 35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้ง
 เมื่อบุตรหลานทำเสร็จ ($M = 4.67, SD = 0.46$) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานเท่ากัน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 36.ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้
 สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน ($M = 4.42, SD = 0.52$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
 ผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
 ในด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
38. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา กับโรงเรียน	4.48	0.57	มาก
39. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ของบุตรหลาน	4.44	0.49	มาก
40. ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการ จัดการศึกษา	4.75	0.42	มากที่สุด
41. ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	4.46	0.49	มาก
42. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในห้องเรียน	4.62	0.53	มากที่สุด
43. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	3.38	1.45	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	4.35	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
 ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M =$
 $4.35, SD = 0.39$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 ($M = 4.75, SD = 0.42$), ข้อที่ 42.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองใน

ห้องเรียน ($M = 4.62, SD = 0.53$) และข้อที่ 38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน ($M = 4.48, SD = 0.57$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ($M = 3.38, SD = 1.45$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน

ด้านการร่วมมือกับชุมชน	ความคาดหวัง		
	M	SD	ระดับ
44. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	4.66	0.47	มากที่สุด
45. ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ	4.74	0.43	มากที่สุด
46. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	4.78	0.41	มากที่สุด
47. ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.45	0.49	มาก
48. ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน	4.74	0.46	มากที่สุด
49. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณี วันสำคัญของชุมชน	4.62	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.66	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.66, SD = 0.19$) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 46.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน ($M = 4.78, SD = 0.41$), 45.ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ ($M = 4.74, SD = 0.43$) และ ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้

ต่างๆ ของชุมชน ($M = 4.74, SD = 0.46$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 47. ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน ($M = 4.45, SD = 0.49$)

ตอนที่ 4 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

การวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) หรือค่า PNI ปรากฏผลดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง	สภาพปัจจุบัน M_1	ความคาดหวัง M_2	PNI	ลำดับ
1. ด้านการเลี้ยงดู	3.98	4.61	0.16	4
2. ด้านการสื่อสาร	3.91	4.57	0.17	3
3. ด้านอาสาสมัคร	3.75	4.54	0.21	1
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	3.96	4.62	0.17	3
5. ด้านการตัดสินใจ	3.66	4.35	0.19	2
6. ด้านการร่วมมือกับชุมชน	4.06	4.66	0.15	5
รวมเฉลี่ย	3.89	4.57	0.17	

จากตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เมื่อเรียงลำดับ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความ

ต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย คือ ด้านอาสาสมัคร (PNI = 0.21), ด้านการตัดสินใจ (PNI = 0.19), ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (PNI = 0.17), ด้านการสื่อสาร (PNI = 0.17) โดยทั้งสองด้านข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน, ด้านการเลี้ยงดู (PNI = 0.16) และด้านการร่วมมือกับชุมชน (PNI = 0.15) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นการเฉพาะในแต่ละด้าน จะแสดงให้เห็นรายละเอียดดังในตารางที่ 4.17-4.22 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู

ด้านการเลี้ยงดู	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
1. ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.24	4.63	0.09	7
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน	4.19	4.70	0.12	6
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.87	4.49	0.16	6
4. ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน	4.05	4.54	0.12	4
5. ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	3.97	4.64	0.16	4
6. ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน	4.03	4.68	0.16	6
7. ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	3.97	4.48	0.12	4
8. ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง	3.99	4.63	0.16	4

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ด้านการเลี้ยงดู	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
9. ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	3.94	4.65	0.18	2
10. ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	3.94	4.67	0.18	2
11. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	3.81	4.62	0.21	1
12. ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	3.92	4.58	0.16	4
13. ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	3.93	4.62	0.17	3
14. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	3.96	4.56	0.15	5

จากตารางที่ 4.17 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการเลี้ยงดู มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.16) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่าข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ (PNI = 0.21), ข้อที่ 9.ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี (PNI = 0.18), ข้อที่ 10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (PNI = 0.18) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร

ด้านการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
15. ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	3.89	4.62	0.18	2
16. ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	3.96	4.64	0.17	3
17. ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน	3.95	4.60	0.16	4
18. ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง	3.95	4.67	0.18	2
19. ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน	4.00	4.63	0.15	5
20. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม	3.66	4.27	0.16	4
21. ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	3.95	4.39	0.11	6
22. ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.85	4.67	0.21	1
23. ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.95	4.63	0.17	3

จากตารางที่ 4.18 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการสื่อสาร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.17) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่าข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน (PNI = 0.21), ข้อที่ 15.ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ (PNI = 0.18), ข้อที่ 18.ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง (PNI = 0.18) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร

ด้านอาสาสมัคร	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
24. ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ	3.51	4.26	0.21	3
25. ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.72	4.59	0.23	1
26. ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและเชี่ยวชาญ	3.59	4.40	0.22	2
27. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.87	4.74	0.22	2
28. ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	3.99	4.52	0.13	4
29. ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง	3.85	4.73	0.22	2

จากตารางที่ 4.5 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านอาสาสมัคร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.21) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่าข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน (PNI =0.23), ข้อที่ 26.ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและเชี่ยวชาญ (PNI = 0.22), ข้อที่ 27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน (PNI = 0.22), ข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง (PNI = 0.22) โดยทั้งสามข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
30. ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.88	4.64	0.19	3
31. ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด	3.88	4.61	0.18	4
32. ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่	3.82	4.76	0.24	1
33. ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ	4.03	4.67	0.15	5
34. ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ	4.00	4.46	0.11	6

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ	3.79	4.67	0.23	2
36.ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน	3.83	4.42	0.15	5
37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	3.85	4.76	0.23	2

จากตารางที่ 4.20 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.17) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 32. ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ (PNI = 0.24), ข้อที่ 35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ (PNI = 0.23), ข้อที่ 37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม (PNI = 0.23) โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน และข้อที่ 30.ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน (PNI = 0.19) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
38. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน	3.53	4.48	0.26	1
39. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุตรหลาน	3.73	4.44	0.19	4
40. ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	3.94	4.75	0.20	3
41. ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียน	3.62	4.46	0.23	2
42. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน	4.06	4.62	0.13	5
43. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	3.06	3.38	0.10	6

จากตารางที่ 4.21 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการตัดสินใจ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.19) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่าข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน (PNI = 0.26), ข้อที่ 41.ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียน (PNI = 0.23) และข้อที่ 40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา (PNI = 0.20) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (M_1) และค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง (M_2) ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) และลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน

ด้านการร่วมมือกับชุมชน	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	M_1	M_2		
44. ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	4.05	4.66	0.15	4
45. ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ	4.02	4.74	0.17	2
46. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	4.04	4.78	0.18	1
47. ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน	4.02	4.45	0.10	5
48. ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน	4.08	4.74	0.16	3
49. ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชุมชน	4.18	4.62	0.10	5

จากตารางที่ 4.22 ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการร่วมมือกับชุมชน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ (PNI = 0.15) เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ข้อที่ 46.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน (PNI = 0.18), ข้อที่ 45.ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ (PNI = 0.17), ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน (PNI = 0.16) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากแบบเสนอแนะแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลระยะที่ 2 (ภาคผนวก จ) ผู้วิจัยนำผลการวิจัยระยะที่ 1 มาร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยคัดสรรข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) สูงกว่าค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรวม มาสร้างเป็นร่างแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน (ภาคผนวก ง) พิจารณาความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงให้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ด้านการเลี้ยงดู พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.1.1 ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของครอบครัว อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 – 4 วัน และควรสังเกตความถนัดของบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานได้ออกกำลังกายตามความถนัดหรือสนใจ

5.1.2 ผู้ปกครองควรจัดหาอาหารที่มีประโยชน์และคุณภาพเพื่อให้บุตรหลานได้รับประทาน โดยเพิ่มความหลากหลายของเมนู เพื่อกระตุ้นความสนใจในการรับประทานอาหาร และส่งเสริมให้บุตรหลานได้ดื่มนมเป็นประจำทุกวันเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกาย

5.1.3 ผู้ปกครองควรเอาใจใส่การทำมาความสะอาดร่างกาย และความสะอาดของเสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน

5.2 ด้านการสื่อสาร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.2.1 โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน

5.2.2 ผู้ปกครองควรติดตามพัฒนาการของบุตรหลานและจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 โรงเรียนควรแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ไปยังผู้ปกครองด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้รับรู้ข่าวสารของโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง สามารถสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้ดียิ่งขึ้น

5.3 ด้านอาสาสมัคร พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.3.1 ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเขียนเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนมีให้และอาจจะขออุปกรณ์จากรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว ส่งต่อให้รุ่นน้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

5.3.2 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ของโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน

5.3.3 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพ ทักษะ ที่เหมาะสมกับเด็ก และมีความน่าสนใจ เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ หรือเป็นวิทยากรตามความถนัดและเชี่ยวชาญร่วมกับครู

5.3.4 ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของเครือข่ายผู้ปกครอง

5.3.5 ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ โดยมอบทุนการศึกษาให้แก่บุตรหลาน หรือจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา เป็นต้น

5.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.4.1 ผู้ปกครองและบุตรหลาน ควรทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่บุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ของเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนั้นร่วมกัน

5.4.2 ผู้ปกครองควรตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ จะทำให้ผู้ปกครองทราบพัฒนาการของบุตรหลาน และส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการปลูกฝังนิสัยการมีความรับผิดชอบให้แก่บุตรหลาน

5.4.3 ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการร่วมกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น วันสำคัญทางศาสนาต่างๆ

5.4.4 ผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ ไม่มีคนพลุกพล่านเสียงดังรบกวน เพื่อให้บุตรหลานได้จดจ่อต่อการเรียนรู้ได้มากขึ้น

5.5 ด้านการตัดสินใจ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.5.1 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา โดยจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาหรือประชุมผู้ปกครอง เพื่อแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางร่วมกัน

5.5.2 โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยศันพันธกิจ ของโรงเรียน โดยการประชุมผู้ปกครอง และการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน

5.5.3 ผู้ปกครองควรกำกับติดตามการเรียนรู้ของบุตรหลาน และมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

5.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

5.6.1 ผู้ปกครองควรให้บุตรหลานตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นจิตอาสา และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกัน เช่น การรักษาความสะอาดของชุมชน การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น

5.6.2 ผู้ปกครองควรสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ โดยผู้ปกครองพาบุตรหลานไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ และนำมาถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1.1.2 เพื่อศึกษาความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1.1.3 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1.1.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง /ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง /ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ใช้ในการวิจัยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ตามระยะการวิจัยที่มี 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการสำรวจความต้องการจำเป็นในระยะที่ 1 ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 3,830 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน และสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบมีระบบ

ระยะที่ 2 เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน 2) ศึกษานิเทศก์ 2 คน 3) ผู้ปกครองนักเรียน 3 คน และ 4) ครู 3 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามจำนวน 350 ฉบับ ที่ถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบค่าความตรงด้านเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 และมีค่าความเที่ยงของสภาพปัจจุบันเท่ากับ .81 ค่าความเที่ยงของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ .76

การวิจัยระยะที่ 2 เครื่องมือ คือร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน ที่ผู้วิจัยร่างขึ้นจากผลการวิจัยระยะที่ 1 เพื่อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรจำนวน 350 คน ซึ่งเมื่อดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามคืนมาด้วยตนเองครบ 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้กำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยได้รับความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิครบทั้ง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ระดับของสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์หาลำดับความต้องการจำเป็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยการหาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index) หรือ PNI แล้วนำผลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญ

การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิและนำมาใช้ปรับปรุงให้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ฉบับสมบูรณ์

1.3 สรุปผลการวิจัย

1.3.1 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมมือกับชุมชน, ด้านการเลี้ยงดู, ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน, ด้านการสื่อสาร, ด้านอาสาสมัคร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการเลี้ยงดู พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 1.ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา, ข้อที่ 2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน และข้อที่ 4.ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลานตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ

2) ด้านการสื่อสาร พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 19.ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน, ข้อที่ 16.ท่านติดต่อประสานงานกับครู ประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน และข้อที่ 17.ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 20.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม

3) ด้านอาสาสมัคร พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 28. ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ, ข้อที่ 27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน และข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 24.ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ

4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 33. ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ, ข้อที่ 34.ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่ 31.ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ

5) ด้านการตัดสินใจ พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 42. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน, ข้อที่ 40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และข้อที่ 39.ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผน

พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุตรหลาน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 49.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชุมชน, ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน และข้อที่ 44.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 47.ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน

1.3.2 ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการร่วมมือกับชุมชน, ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน, ด้านการเลี้ยงดู, ด้านการสื่อสาร, ด้านอาสาสมัคร และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ โดยแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการเลี้ยงดู พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเลี้ยงดู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน, ข้อที่ 6.ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน และข้อที่ 10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 7.ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ

2) ด้านการสื่อสาร ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 18.ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง, ข้อที่ 22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน และข้อที่ 16.ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อ

แลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 20.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม

3) ด้านอาสาสมัคร พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านอาสาสมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 27. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน, ข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง และข้อที่ 25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 24.ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ

4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 32.ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่, ข้อที่ 37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน และข้อที่ 33.ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ, ข้อที่ 35.ท่านตรวจสอบความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 36.ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบรวมกัน

5) ด้านการตัดสินใจ พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 40. ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา, ข้อที่ 42.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน และข้อที่ 38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า ความคาดหวังที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่

ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 46.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน, ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน และข้อที่ 44.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 47.ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุตรหลาน

1.3.3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เมื่อเรียงลำดับ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย คือ ด้านอาสาสมัคร, ด้านการตัดสินใจ, ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน, ด้านการสื่อสาร โดยทั้งสองด้านข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน, ด้านการเลี้ยงดู และด้านการร่วมมือกับชุมชน ตามลำดับ แต่ละด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการเลี้ยงดู พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการเลี้ยงดู เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ, ข้อที่ 9.ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี ข้อที่ 10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

2) ด้านการสื่อสาร พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการติดต่อสื่อสาร เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน, ข้อที่ 15.ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ, ข้อที่ 18.ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

3) ด้านอาสาสมัคร พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านอาสาสมัคร เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน,

ข้อที่ 26.ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียน ในด้านที่ทันถนัดและเชี่ยวชาญ, ข้อที่ 27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน, ข้อที่ 29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ประกอบการ โดยทั้งสามข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน ตามลำดับ

4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการเรียนรู้ที่บ้าน เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ข้อที่ 32.ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่, ข้อที่ 35.ท่านตรวจสอบความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ, ข้อที่ 37. ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม โดยทั้งสองข้อข้างต้นมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากัน และข้อที่ 30.ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ตามลำดับ

5) ด้านการตัดสินใจ พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการตัดสินใจ เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน, ข้อที่ 41.ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียน และข้อที่ 40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ตามลำดับ

6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมในด้านการร่วมมือกับชุมชน เมื่อพิจารณาเฉพาะเป็นรายข้อย่อยของด้านนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ข้อที่ 46.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน, ข้อที่ 45.ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ, ข้อที่ 48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน ตามลำดับ

1.3.4 แนวทางการพัฒนาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการเลี้ยงดู มีแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของครอบครัว อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 – 4 วัน และควรสังเกตความถนัดของบุตรหลาน เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานได้ออกกำลังกายตามความถนัดหรือสนใจ

(2) ผู้ปกครองควรจัดหาอาหารที่มีประโยชน์และคุณภาพเพื่อให้บุตรหลานได้รับประทาน โดยเพิ่มความหลากหลายของเมนู เพื่อกระตุ้นความสนใจในการรับประทานอาหาร และส่งเสริมให้บุตรหลานได้ดื่มนมเป็นประจำทุกวันเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกาย

(3) ผู้ปกครองควรเอาใจใส่การทำมาความสะอาดร่างกาย และความสะอาดของเสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน

2) ด้านการติดต่อสื่อสาร มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน

(2) ผู้ปกครองควรติดตามพัฒนาการของบุตรหลานและจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง

(3) โรงเรียนควรแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ไปยังผู้ปกครองด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้รับรู้ข่าวสารของโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง สามารถสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้ดียิ่งขึ้น

3) ด้านอาสาสมัคร มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องเขียนเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนมีให้และอาจจะขออุปกรณ์จากรุ่นพี่ที่จบไปแล้ว ส่งต่อให้รุ่นน้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

(2) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ของโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน

(3) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพ ทักษะที่เหมาะสมกับเด็ก และมีความน่าสนใจ เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ หรือเป็นวิทยากรตามความถนัดและเชี่ยวชาญร่วมกับครู

(4) ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของเครือข่ายผู้ปกครอง

(5) ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรตามโอกาสต่างๆ โดยมอบทุนการศึกษาให้แก่บุคลากร หรือจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา เป็นต้น

4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) ผู้ปกครองและบุคลากร ควรทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่บุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ของเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนั้นร่วมกัน

(2) ผู้ปกครองควรตรวจสอบความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ จะทำให้ผู้ปกครองทราบพัฒนาการของบุตรหลาน และส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการปลูกฝังนิสัยการมีความรับผิดชอบให้แก่บุตรหลาน

(3) ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการร่วมกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น วันสำคัญทางศาสนาต่างๆ

(4) ผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ ไม่มีคนพลุกพล่านเสียงดังรบกวน เพื่อให้บุตรหลานได้จดจ่อต่อการเรียนรู้ได้มากขึ้น

5) ด้านการตัดสินใจ มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา โดยจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาหรือประชุมผู้ปกครอง เพื่อแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางร่วมกัน

(2) โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียน โดยการประชุมผู้ปกครอง และการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน

(3) ผู้ปกครองควรกำกับติดตามการเรียนของบุตรหลาน และมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

(1) ผู้ปกครองควรให้บุตรหลานตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นจิตอาสา และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกัน เช่น การรักษาความสะอาดของชุมชน การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น

(2) ผู้ปกครองควรสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ โดยผู้ปกครองพาบุตรหลานไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ และนำมาถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง ลำดับความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และลำดับความต้องการจำเป็น สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1.1 ด้านการเลี้ยงดู ผู้วิจัยพบค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ, การดูแลสุขภาพอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี และการดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายน้อยมาก รวมทั้งการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพอนามัย และการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ยังไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเด็กในฐานะ ปู่ ย่า ตา ยาย สาเหตุจากพ่อแม่มีปัญหาหย่าร้างหรือทำงานในที่ห่างไกลและปล่อยให้บุตรอยู่กับญาติ ซึ่งผู้สูงวัยนั้นมีความเสื่อมถอยด้านสุขภาพ บางคนมีโรคประจำตัว และเป็นวัยที่มีความสามารถในการหารายได้ลดลงแต่กลับต้องมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นจากการรับภาระในการเลี้ยงดูหลานของตนเอง สอดคล้องกับการวิจัย

Henderson and Mapp (2002, อ้างถึงใน สุภัทศจิรา วงษ์มาดิษฐ์, 2559, น. 92) ที่ศึกษาผลกระทบของโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ที่มีต่อความสำเร็จของนักเรียน พบว่า ช่วงอายุของผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากผู้ปกครองนักเรียนบางคนมีความสัมพันธ์กับนักเรียน เป็น ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นผู้สูงอายุซึ่งไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้ นักเรียนมักจะได้รับผลประโยชน์หรือมีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่างกัน

2.1.2 ด้านการสื่อสาร ผู้วิจัยพบค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน, การติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ, การติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองไม่สะดวกเข้ามาร่วมประชุมกับทางโรงเรียน ด้วยภาระหน้าที่ส่วนมีการประกอบอาชีพ รับจ้าง เกษตรกร หรือความเป็นผู้สูงวัย อีกสาเหตุอาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่จัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะกับครู ร่วมคิด ร่วมประชุม ให้ผู้ปกครองได้เข้ามาเห็นสภาพแวดล้อมที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก ได้สังเกตกิจกรรมการเรียนของบุตรหลาน ซึ่งการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีที่เหมาะสมระหว่างครูและผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ดีขึ้นได้ สอดคล้องกับสมบอง โพธิตะนิมิตร (2558, น. 72) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านคลองเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมากหากครูและผู้ปกครองเข้าใจในความต้องการของเด็กตอบสนองความต้องการของเด็กได้ ถูกต้องเหมาะสม เด็กก็จะเจริญเติบโตและพัฒนาเต็มที่ตามศักยภาพ จึงควรมีการดำเนินการระหว่างโรงเรียนของผู้ปกครองเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติ ปัญญาของนักเรียน

2.1.3 ด้านอาสาสมัคร พบค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) ประเด็นนี้สูงที่สุดในภาพรวม เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน, การเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนในด้านที่ตนถนัดและเชี่ยวชาญ, การมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน, การมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง ตามลำดับ เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองมีรายได้น้อย ทำให้การจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความสมัครใจในวิธีต่างๆ ตามความถนัดและเชี่ยวชาญ อีกทั้งอายุที่มากและด้วยภาระหน้าที่ทำให้การมีส่วนร่วมอาสาพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ เป็นไปได้ยาก ซึ่งแนวคิดของ Epstein (1995, น. 705) กล่าวว่า

การจัดตารางเวลาให้ยืดหยุ่น สำหรับการอาสาสมัคร การประชุมต่างๆ เพื่อจัดสรรเวลาให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรม เนื่องจากผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานซึ่งเป็นข้อจำกัดเรื่องเวลา ถึงแม้ว่าจะมีความสนใจและต้องการร่วมกิจกรรมแต่ก็ไม่สามารถลงงานหรือปลีกตัวมาได้ จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านอาสาสมัครอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561, น. 105) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านอาสาสมัคร พบว่า ผู้ปกครองมีภาระหน้าที่ที่ต้องใช้เวลาในการทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มี เวลาในการร่วมเป็นอาสาสมัครของทางโรงเรียน

2.1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้วิจัยพบค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้ปกครองและบุตรหลานร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่, การตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ, ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม และการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ตามลำดับ เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกันค่อนข้างน้อยด้วยอายุที่ห่างกันมาก ผู้ปกครองมีการศึกษาที่ไม่สูง มีความรู้ต่ำ ทำให้การจัดการเรียนรู้ที่บ้านเป็นไปได้ยาก ส่งผลให้พัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ไม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Smith (2011) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้โมเดลของ Epstein เกี่ยวกับ 6 กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านมีผลกระทบอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมปอง โปธิตะนิมิตร (2558, น. 75) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านคลองเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกับผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยม และมัธยมศึกษา ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาที่มีความต้องการมากที่สุด

2.1.5 ด้านการตัดสินใจ พบค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) ประเด็นนี้ค่อนข้างสูงในภาพรวม เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน, การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับกฎระเบียบวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาตามลำดับ เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจกับโรงเรียนในการจัดการศึกษานั้นมีน้อย ทำให้ผู้ปกครองรับรู้การดำเนินงานของโรงเรียนน้อยลงไปด้วย อีกทั้งผู้ปกครองยังไม่ทราบถึงความสำคัญของการกำกับติดตามผลการเรียน

ของบุตรหลาน สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561, น. 68) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจำเป็นต้องอาศัยเวลา การเสียสละ ความรู้ ความสามารถในการกล้าคิด กล้าแสดงออก รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจทั้งสิ้น

2.1.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน ผู้วิจัยพบค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับ คือ การที่ผู้ปกครองนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน การสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ, การให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน ตามลำดับ ซึ่งความต้องการจำเป็นในด้านการร่วมมือกับชุมชนโดยภาพรวมมีลำดับต่ำสุด เหตุที่ได้ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองและโรงเรียน ได้มีการร่วมมือกับชุมชนโดยปกติ ไม่ว่าจะเป็นการพาบุตรหลานไปวัด การร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น สอดคล้องกับธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559, น. 99) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งทุกโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โดยการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพชุมชน สนองความต้องการและวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น

2.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สามารถอภิปรายโดยแยกเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.2.1 ด้านการเลี้ยงดู มีแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน ดังนี้ ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลาน ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของครอบครัว และควรสังเกตความถนัดของบุตรหลานเพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานได้ออกกำลังกายตามความถนัดหรือสนใจ รวมทั้งควรจัดหาอาหารที่มีประโยชน์และมีคุณภาพเพื่อให้บุตรหลานได้รับประทาน และควรเอาใจใส่การทำควาสะอาดร่างกาย เครื่องใช้ส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน สอดคล้องกับ Epstein et al. (1977, pp. 2) ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กและจัดว่าเป็น ภาระหน้าที่พื้นฐานของผู้ปกครองทุกคน และสอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561, น. 67) กล่าวว่า การเลี้ยงดูเป็นนด้านที่เป็นภาระหน้าที่พื้นฐานของผู้ปกครอง ในเรื่องของการจัดหาอาหารที่มีคุณภาพ การทำที่อยู่ที่เหมาะสม การดูแลสุขภาพของเด็ก

2.2.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน จัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง แจกข่าวสารประชาสัมพันธ์ไปยังผู้ปกครองด้วยรูปแบบที่หลากหลาย สามารถสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งผู้ปกครองควรติดตามพัฒนาการของบุตรหลาน เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง Epstein et al. (1997, pp. 77) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารมีความสำคัญที่สุด เป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองโดยผ่านสื่อต่างๆ และเป็นการติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านสู่โรงเรียน

2.2.3 ด้านอาสาสมัคร มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียน ดังนี้ ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ และควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ หรือเป็นวิทยากรตามความถนัดและเชี่ยวชาญร่วมกับครู สอดคล้องกับนันทวีร์ พงษ์นาค (2561, น. 71) โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้ปกครองคิดว่าโรงเรียนเป็นของทุกคน และทุกคนมีส่วนร่วมสร้างการศึกษาที่ดีให้แก่เด็ก ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนร่วมกันเป็นหูเป็นตา เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการศึกษา รวมถึงการสละเวลาเพื่อลูกหลาน ในการเป็นวิทยากรในด้านที่ตนเองถนัด และสอดคล้องกับ Swint (2020, pp. 108) พบว่า การอาสาสมัคร ด้านจิตอาสา นั้นผู้ปกครองไม่สามารถอาสาสมัครในโรงเรียนเนื่องจากภาระหน้าที่อื่นที่ขัดกับเวลาเรียน

2.2.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ ผู้ปกครองและบุตรหลานควรทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนั้นร่วมกัน และตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน และส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการร่วมกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein and J.L. (1995, pp. 705) กล่าวว่า ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมด้วยวิธีการกับทำตาม ดูแล พุดคุยอภิปรายการเรียนรู้และการบ้านร่วมกับนักเรียนที่บ้าน

2.2.5 ด้านการตัดสินใจ มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ โรงเรียนควรจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยุทัศน์ พันธกิจ และวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน อีกทั้งผู้ปกครองควร

กำกับติดตามการเรียนของบุตรหลาน และมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein et al. (1997, pp. 704) กล่าวถึง ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายและการ ประชาสัมพันธ์ สนับสนุนงานพัฒนาการศึกษา

2.2.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน มีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ ผู้ปกครองควรให้บุตรหลานตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นจิตอาสา และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกัน และควรสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ โดยผู้ปกครองพาบุตรหลานไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein et al. (1997, pp. 81) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการเชื่อมโยงให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน หรือเชื่อมโยงให้เป็นโรงเรียนช่วยเหลือชุมชน

ด้วยเหตุของประเด็นดังกล่าวจึงส่งผลให้มีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้โรงเรียนขยายโอกาสมีแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนของตน ตามลำดับขั้นลำดับความต้องการจำเป็นที่สูงมากเป็นพิเศษ ดังนี้

3.1.1 ด้านการเลี้ยงดู ผู้ปกครองควรส่งเสริมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน โดยจัดหาอาหารที่มีประโยชน์ให้บุตรหลานได้รับประทานขณะอยู่ที่บ้าน สนับสนุนให้บุตรหลานออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุตรหลานดูแลความสะอาดของเสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัวของตน เมื่อบุตรหลานได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี จะส่งผลให้มีความพร้อมต่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้

3.1.2 ด้านการสื่อสาร โรงเรียนควรส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครอง โดยการจัดประชุมผู้ปกครอง การเยี่ยมบ้าน การประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีที่หลากหลาย ให้ผู้ปกครองเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัด

การศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองควรติดตามพัฒนาการและแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลาน ร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้ปกครองมีความกระตือรือร้นในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน จะช่วยให้การจัดการศึกษาและการแก้ปัญหาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3.1.3 ด้านอาสาสมัคร โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมใน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ของโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ หรือเป็นวิทยากร ตามความถนัดและเชี่ยวชาญ มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณตามโอกาสต่างๆ เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของบุตรหลาน

3.1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้บุตรหลานที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของครูฝ่ายเดียวแต่ควรได้รับการดูแลจากผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เด็กสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ผู้ปกครองและบุตรหลานควรทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่บุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ของเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนั้นร่วมกัน เมื่อบุตรหลานทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จควรตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้ง จะทำให้ผู้ปกครองทราบพัฒนาการของบุตรหลาน และส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการปลูกฝังนิสัยการมีความรับผิดชอบให้แก่บุตรหลาน นอกจากนี้ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานร่วมกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น วันสำคัญทางศาสนา เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม

3.1.5 ด้านการตัดสินใจ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โดยจัดการประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาหรือประชุมผู้ปกครอง เพื่อแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุตรหลานให้มีประสิทธิภาพ

3.1.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน โรงเรียนและผู้ปกครองควรปลูกฝังให้เด็กเกิดความรู้สึกภูมิใจในท้องถิ่น โดยการพาไปร่วมกิจกรรมอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณี อันดีงามของท้องถิ่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้เด็กได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ โดยพาไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับเด็ก สามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและชุมชน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

3.2.1 ควรวิจัยเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3.2.2 ควรวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อถอดบทเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3.2.3 ควรวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3.2.4 ควรวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2544). *การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.
- กรมสุขภาพจิต. (2539). *รายงานการวิจัยเรื่องความเครียดและสุขภาพจิตของคนไทย*. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดที่ 8 โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครื่องช่วยผู้ปกครอง พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษณ์เทพ อุปจันทร์. (2542). *การบริหารแบบยึดโรงเรียนเป็นฐาน*. *วารสารข้าราชการ*, 19(6), 32-33.
- กิตติ กรทอง. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน*. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 5(4), 34 – 36.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). *การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จุมพล หนิมพานิช. (2539). *สังคมและวัฒนธรรม*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชามนุษย์กับสังคม*. หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนม์ธิดา ยาแก้ว, นางสาวนิศาตร์ตัน อิศระมโนรส, นางสาวอัญชิษฐา ปิยะจิตติ, นางสาววีศิริปริชยากร. และ นางสาวจิราภรณ์ ยกอินทร. (2560). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

- ซ์ชวาล ทัดศิวิซ์. (2551). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participative Public Governance) : ความท้าทายใหม่ขององค์การภาครัฐบนปฏิสัมพันธ์กับสาธารณะ*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2559). หน่วยที่ 4 สถานศึกษากับชุมชน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาความเป็นครู หน่วยที่ 1-7* (น.25-26). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2562). หน่วยที่ 14 ผู้นำกับการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา หน่วยที่ 8-15* (น.10). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). *การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันปกเกล้า.
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง. (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขต อำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1* (งานนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธีรภัทร เจริญดี. (2542). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ขาวฟาง.
- นันทวีร์ พงษ์นาค. (2561). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งโพธิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นันทิมา ศรีสุวรรณ. (2550). *ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2547). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2538). *เครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2543). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย. (2540). *การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พงศ์พันธ์ แก้วหาวงศ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาอำเภอหนองสองห้องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *บทบาทใหม่ของโรงเรียนตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรชัย ภาพันธ์. (2547). *เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทุกคนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง*. *วารสารวิชาการ*, 7(1), 4.
- พัทธา สายหู. (2541). *ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน. (2541). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของคุณครูอนุบาล โดยการใช้การวิเคราะห์งาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- มานะ ทองรักษ์. (2549). *การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บู้ต พอยท์.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ (ภาคินพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *การนำภูมิปัญญาไทยเข้าระบบสู่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- รุ่งเรือง สุขภิรมย์. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาไปปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ประสพการณ์จากนานาชาติ. *วารสารวิชาการ*. 4(2), 8-14.
- วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติรี. (2542). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชนต่อการป้องกัน การเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศศิกาญจน์ ทิวสุวรรณ, สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ และประพนธ์ เจียรกุล. (2555). *การสังเคราะห์ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริรัตน์ ศรีสอาด. (2542). *การศึกษาประเภทของบุคลิกภาพของสมาชิกและขนาดของกลุ่มที่ส่งผล ต่อการประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้กลุ่มสมมติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมปอง โปธิตะนิมิตร. (2558). *ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียน บ้านคลองเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *คู่มือสถานศึกษาเกี่ยวกับ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *การปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนเป็นฐานรากการบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบัณฑิตศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2558). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2559-2562)*. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2562). *ผลการทดสอบ O-Net ปี การศึกษา 2562*. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2563). *ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.*
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *รายงานการศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุพัตรา สุภาพ. (2531). *สังคมและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภมาส อังศุโชติ และชูชาติพงษ์สมจิตร. (2558). หน่วยที่ 11 การวิเคราะห์และการแปรผลข้อมูล. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วย ที่ 8-15 (น.21).* นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัทจิรา วงษ์มาดิษฐ์. (2559). *พฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).* มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด : ฉบับพ่อแม่.* กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุวิมล ตีรกานนท์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้การประเมินความต้องการจำเป็นในนิตยสาร *คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 15(2).* 14-16.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนอ ภิรมจิตรผ่อง. (2542). *การประเมินภาคปฏิบัติ.* อุบลราชธานี: อมรินทร์พินดิ้ง.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). หน่วยที่ 7 ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา. *ประมวลชุดวิชาสัมมนาปัญหาแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-7.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อนันต์ ธิดา. (2544). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- Calvillo, Darcy Brent. (2018). *Student Achievement and Parental Involvement in a Private School: Grades K-8 Learning Outcomes. (Doctoral Dissertation). Pepperdine University.*
- Comer, P. C. & Haynes, M. N. (1991, January). Parent Involvement in School: An Ecological Approach. *The Elementary School Journal*, 91, 274.
- Epstein, J.L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701–712.
- Epstein, J.L., Coates, L., Salinas, K. C., Sanders, M.G., & Simon, B. S. (1997). *School, family, community partnerships: Your handbook for action. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.*
- Epstein, J.L., et al. (2019). *School, Family, and Community Partnerships: Your Handbook for Action. Fourth edition. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.*
- Kaufman, R, Rojas, A.M., and Mayer, H. (1993). *Need Assessment : A user's guide. Englewood Cliffs, New Jersey : Educational Technology.*
- Kaufman, R., & English, F. W. (1981). *Need assessment concept and application. 3rd ed. New York: Education Technology.*
- Kaufman, R., (2000). *Mega planning. Thousand Oaks: Sage Publications.*
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Krishna Y. Smith. (2011). *The impact of parental involvement on student achievement. Doctoral dissertation, University of Southern California.*
- Morrison, G. (2000). *Early childhood education today (2nd ed.). Toronto: Merrill.*
- Reviere, R., and others. (1996). *Needs Assessments a Creative and Practical guide for social scientists. United State of America: Taylor & Francis.*
- Robbie L. Swint Jr. (2020). *Influence of Parental Involvement on Sixth Grade Student Achievement in Math. (Doctoral Dissertation). University of Grand Canyon.*
- Stufflebeam, D.L. and Others. (1985). *Conducting Educational Needs Assessment. United State of America: Kluwer academic.*

Tan, E. T. (2010). A contextual approach to understanding immigrant Asian fathers' educational involvement in their children's lives. Doctoral dissertation, University of California, Irvine.

Witkin, B. R., and J. W. Altschuld.(1995). Planning and Conducting Needs Assessments. Thousand Oaks:sage Publications.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
หนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ผลการตรวจสอบความสอดคล้องโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายสัมพันธ์ เวียงนนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวแดง
อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
2. นายชลพรรษ สวัสดิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์
อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี
3. นายทยากร นีวรรณสิทธิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกาโนนสีมมา
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
4. นางสาวสุจิตรา วันทอง	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนทับกุงประชานุกูล
อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
5. นางสาวพรทิพา หล้าศักดิ์	อาจารย์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ที่ อว.0602.16 (บ) / 570

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสัมฤทธิ์ เวียงนนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน 1 ฉบับ
	3. (ร่าง) เครื่องมือในการวิจัยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / 570

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายชลพรรษ สวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน 1 ฉบับ
	3. (ร่าง) เครื่องมือในการวิจัยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางภัสนสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / 570

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายทยากร นีวรณสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน 1 ฉบับ
	3. (ร่าง) เครื่องมือในการวิจัยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสบสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / 570

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสุจิตรา วันทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน 1 ฉบับ
	3. (ร่าง) เครื่องมือในการวิจัยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสบสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / 570

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวพรทิพา หล้าศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน 1 ฉบับ
	3. (ร่าง) เครื่องมือในการวิจัยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพ	จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสบสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม									
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)									
ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓									
ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.ด้านการเลี้ยงดู									
1	ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของ บุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
2	ท่านมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพัฒนาการของบุตร หลาน	+1	+1	0	+1	0	+3	0.6	ใช้ได้
3	ท่านมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดย ยึดเด็กเป็นสำคัญ	+1	0	+1	0	+1	+3	0.6	ใช้ได้
4	ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตร หลาน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
5	ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ แก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
6	ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็น ของบุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
7	ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้ กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
8	ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์ เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออก ตามความถนัดของตนเอง	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		ผู้ทรงคุณวุฒิ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9	ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
10	ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
11	ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
12	ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
13	ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
14	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
2.ด้านการสื่อสาร									
15	ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
16	ท่านเข้าพบครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	0	0	+1	+1	+1	+3	0.6	ใช้ได้
17	ท่านมีการพูดคุยกันกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน	+1	0	+1	+1	0	+3	0.6	ใช้ได้
18	ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		ผู้ทรงคุณวุฒิ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	เรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครู ประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง								
19	ท่านกับครูมีการพูดคุยเกี่ยวกับ ความสนใจ ของบุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
20	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียนทุกกิจกรรม	0	+1	0	+1	+1	+3	0,6	ใช้ได้
21	ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชม โรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
22	ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
23	ผู้ปกครองร่วมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
3.ด้านอาสาสมัคร									
24	ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่โรงเรียนในการพัฒนา ศักยภาพของบุตรหลานตาม โอกาสต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
25	ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ใน การจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	+1	+1	0	0	+1	+3	0.6	ใช้ได้
26	ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับ โรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและ เชี่ยวชาญ	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
27	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตร หลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		ผู้ทรงคุณวุฒิ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
28	ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
29	ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้างความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน									
30	ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
31	ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโรงเรียน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.8	ใช้ได้
32	ท่านพาบุตรหลานทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำลังศึกษาอยู่	+1	0	+1	+1	0	+3	0.6	ใช้ได้
33	ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
34	ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
35	ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
36	ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		ผู้ทรงคุณวุฒิ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
37	ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลาน ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
5.ด้านการตัดสินใจ									
38	ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของ บุตรหลาน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
39	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนใน การกำหนดรูปแบบการจัด การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
40	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนใน การติดตาม และประเมินผลการ จัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
41	ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
42	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองในห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
43	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา	+1	+1	0	+1	0	+3	0.6	ใช้ได้
6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน									
44	ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อ ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	คำถาม	คะแนนความเห็นของ					รวม (Σx)	ค่า IOC	สรุปผล
		ผู้ทรงคุณวุฒิ							
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
45	ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้ แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษา ตามความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
46	ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
47	ท่านใช้สื่อและบริการต่างๆของ ชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ ของบุตรหลาน	+1	0	+1	+1	0	+3	0.6	ใช้ได้
48	ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ ต่างๆของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้
49	ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมสืบสานประเพณีวัน สำคัญของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง

ปัจจุบัน.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	45	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	45	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.810	.813	49

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Deleted	Scale Variance if Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Deleted
1.ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	205.5333	96.118	-.002		.812
2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน	206.0444	92.316	.296		.805
3.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	205.7111	93.574	.268		.807

4.ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน	205.5333	93.618	.256	.807
5.ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	205.8444	92.362	.270	.806
6.ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน	205.8889	92.510	.268	.806
7.ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	205.8222	93.059	.213	.808
8.ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง	205.7556	90.825	.395	.802
9.ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	205.8667	93.800	.175	.809
10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	206.0000	93.045	.208	.808
11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	205.9111	92.719	.226	.808
12.ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	205.7111	91.574	.351	.804
13.ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	205.7556	92.689	.247	.807
14.ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	205.5556	95.071	.092	.811
15.ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	205.7333	92.973	.238	.807
16.ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	205.8000	92.709	.252	.807

17.ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับ พฤติกรรมของบุตรหลาน	206.1556	92.225	.316	.805
18.ท่านติดตามพัฒนาการและหา แนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้	206.1333	91.709	.347	.804
19.ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึง ความสนใจของบุตรหลาน	205.8889	91.056	.386	.803
20.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียนทุกกิจกรรม	205.9556	97.362	.111	.817
21.ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชม โรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	205.5111	94.210	.146	.810
22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	205.8889	89.919	.510	.800
23.ผู้ปกครองร่วมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	205.8222	94.149	.166	.809
24.ท่านให้การสนับสนุน งบประมาณ แก่โรงเรียนในการ พัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตาม โอกาสต่างๆ	205.7556	91.416	.428	.802
25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ใน การจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	205.5778	94.886	.109	.810
26.ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับ โรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและ เชี่ยวชาญ	206.3111	93.037	.132	.813
27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน	205.9556	92.634	.324	.805
28.ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัด กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วย ความเต็มใจ	205.6444	94.325	.163	.809

29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงาน สร้างความเข้าใจในเครือข่าย ผู้ปกครอง	205.7778	93.631	.190	.808
30.ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	205.6667	91.409	.384	.803
31.ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียน กำหนด	205.7333	94.382	.165	.809
32.ท่านและบุตรหลานร่วมกันทำ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ กำลังศึกษาอยู่	205.9111	91.856	.350	.804
33.ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่ บุตรหลานเกี่ยวกับงานที่ครู มอบหมายให้สำเร็จ	206.1111	91.101	.441	.802
34.ท่านดูแลบุตรหลานให้ทำ การบ้านอย่างสม่ำเสมอ	205.9778	90.340	.485	.800
35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของ งานทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำเสร็จ	205.7111	90.619	.493	.801
36.ท่านจัดกิจกรรมให้บุตรหลานได้ สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบ ร่วมกัน	205.7556	90.916	.441	.802
37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ประสบการณ์ชีวิตให้บุตรหลานได้ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	205.6222	89.149	.618	.797
38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนด รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับ โรงเรียน	205.8222	90.195	.436	.801
39.ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุตร หลาน	205.9778	92.613	.250	.807

40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	205.7778	91.949	.354	.804
41.ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	205.6889	94.492	.135	.810
42.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในห้องเรียน	205.6000	92.064	.304	.805
43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	207.2222	87.268	.275	.811
44.ท่านส่งเสริมให้บุคลากรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	205.4667	95.027	.114	.810
45.ท่านสนับสนุนให้บุคลากรได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ	205.4000	96.018	.013	.812
46.ท่านนำบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	205.4889	95.892	.022	.812
47.ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การเรียนรู้ของบุคลากร	205.6667	92.727	.351	.805
48.ท่านให้บุคลากรได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆของชุมชน	205.3778	97.149	-.111	.814
49.ท่านนำบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณี วันสำคัญของชุมชน	205.4444	93.934	.233	.807

ความคาดหวัง.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	45	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	45	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.760	.758	49

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.ท่านดูแลเอาใจใส่พัฒนาการของบุตรหลาน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	211.0444	60.453	.034		.762
2.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของบุตรหลาน	211.2667	59.564	.161		.758
3.ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	211.2000	59.573	.151		.758

4.ท่านดูแลที่พักอาศัยให้แก่บุตรหลาน	211.0222	58.159	.337	.752
5.ท่านเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่บุตรหลานเมื่อมีปัญหา	211.2222	58.995	.206	.756
6.ท่านเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุตรหลาน	211.1333	58.982	.224	.756
7.ท่านกล่าวคำชมเชยเพื่อให้กำลังใจบุตรหลานอยู่เสมอ	211.1333	59.209	.174	.758
8.ท่านสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้บุตรหลานได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง	211.1111	58.328	.309	.753
9.ท่านดูแลสุขอนามัยของบุตรหลานเป็นอย่างดี	211.2889	58.483	.283	.754
10.ท่านดูแลบุตรหลานให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์	211.3333	58.364	.281	.754
11.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายเป็นประจำ	211.1333	59.936	.100	.760
12.ท่านดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย	211.1556	58.771	.227	.756
13.ท่านฝึกระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน	211.1333	60.345	.048	.762
14.ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน	210.9556	59.862	.117	.759
15.ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	211.1333	57.209	.357	.750
16.ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน	211.2000	59.436	.134	.759
17.ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน	211.3778	60.240	.070	.761

18.ท่านติดตามพัฒนาการและหา แนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้	211.3333	60.227	.079	.760
19.ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึง ความสนใจของบุตรหลาน	211.1556	59.816	.102	.760
20.ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียนทุกกิจกรรม	211.2000	60.482	.032	.762
21.ท่านมีโอกาสดำเนินเข้าเยี่ยมชม โรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่	210.9333	60.200	.074	.761
22.ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษา ของโรงเรียน	211.1778	58.559	.283	.754
23.ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียน	211.1778	60.422	.039	.762
24.ท่านให้การสนับสนุน งบประมาณ แก่โรงเรียนในการ พัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตาม โอกาสต่างๆ	211.1778	57.559	.418	.749
25.ท่านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ใน การจัดการเรียนรู้ของบุตรหลาน	211.0667	59.927	.088	.761
26.ท่านได้เข้ามาเป็นวิทยากรให้กับ โรงเรียน ในด้านที่ตนถนัดและ เชี่ยวชาญ	211.3778	56.059	.378	.748
27.ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน	211.4000	58.973	.225	.756
28.ท่านช่วยเหลือโครงการ การจัด กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วย ความเต็มใจ	211.0889	58.583	.276	.754
29.ท่านมีส่วนร่วมประสานงานสร้าง ความเข้าใจในเครือข่ายผู้ปกครอง	211.1778	58.604	.227	.755
30.ท่านจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน	211.0222	60.068	.085	.760

31.ท่านสรรหากิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับที่โรงเรียนกำหนด	211.0889	59.901	.104	.760
32.ท่านและบุคลากรร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่	211.2222	57.722	.365	.750
33.ท่านสามารถให้คำปรึกษาแก่บุคลากรเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ	211.4222	57.295	.384	.749
34.ท่านดูแลบุคลากรให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ	211.4444	56.662	.472	.746
35.ท่านตรวจความเรียบร้อยของงานทุกครั้งเมื่อบุคลากรทำเสร็จ	211.2000	57.891	.340	.751
36.ท่านจัดกิจกรรมให้บุคลากรได้สำรวจ สืบค้น เพื่อหาคำตอบร่วมกัน	211.2222	58.086	.291	.753
37.ท่านจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตให้บุคลากรได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม	211.0889	56.765	.519	.745
38.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษากับโรงเรียน	211.3111	56.083	.450	.745
39.ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคลากร	211.4889	58.437	.199	.757
40.ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	211.2667	58.882	.205	.756
41.ท่านรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	211.2000	60.073	.063	.762

42.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในห้องเรียน	211.1111	56.556	.400	.748
43.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา	212.6889	54.174	.252	.761
44.ท่านส่งเสริมให้บุตรหลานสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อ ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้	210.9778	59.659	.142	.758
45.ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้ แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตาม ความสนใจ	210.9111	59.810	.130	.759
46.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	211.0000	59.455	.167	.758
47.ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการ เรียนรู้ของชุมชนเพื่อประโยชน์การ เรียนรู้ของบุตรหลาน	211.1778	59.240	.193	.757
48.ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน	210.8889	60.601	.023	.762
49.ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชุมชน	210.9556	58.634	.284	.754

ภาคผนวก ค
เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “ความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะมีประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีข้อมูลในการวางแผนดำเนินงาน และจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านและบุตรหลานของท่านแต่ประการใด

2. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านการเลี้ยงดู 2.ด้านการติดต่อสื่อสาร 3.ด้านอาสาสมัคร 4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5.ด้านการตัดสินใจ 6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูงยิ่ง

นางภััสสร โนนทิง

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับภาวะผู้นำใฝ่บริการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กรุณาเลือกตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและความคาดหวังต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้แนวคิดของ Epstein จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการเลี้ยงดู (Parenting)
2. ด้านการสื่อสาร (Communicating)
3. ด้านอาสาสมัคร (Volunteering)
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)
5. ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)
6. ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community)

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี () 31 - 40 ปี () 41 - 50 ปี () 51 - 60 ปี () 61 ปี ขึ้นไป

3. อาชีพ

() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () พนักงานเอกชน/รับจ้าง () เกษตรกร

() ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว () อื่นๆ.....

4. วุฒิการศึกษา

ข้อที่	รายการ	สภาพภาพปัจจุบัน					ความคาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16	ท่านติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุตรหลานขณะอยู่ที่บ้าน										
17	ท่านมีการติดต่อกับครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุตรหลาน										
18	ท่านติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง										
19	ท่านติดต่อครูเพื่อให้ทราบถึงความสนใจของบุตรหลาน										
20	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรม										
21	ท่านมีโอกาสได้เข้าเยี่ยมชมโรงเรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่										
22	ท่านเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน										
23	ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน										
ด้านอาสาสมัคร											
24	ท่านให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานตามโอกาสต่างๆ										

ข้อที่	รายการ	สภาพภาพปัจจุบัน					ความคาดหวัง					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
42	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองในห้องเรียน											
43	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา											
ด้านการร่วมมือกับชุมชน												
44	ท่านส่งเสริมให้บุตรหลาน สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน เพื่อประโยชน์ในการจัดการ เรียนรู้											
45	ท่านสนับสนุนให้บุตรหลานได้ แสวงหาความรู้นอก สถานศึกษาตามความสนใจ											
46	ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน											
47	ท่านใช้สื่อและศูนย์บริการการ เรียนรู้ของชุมชนเพื่อ ประโยชน์การเรียนรู้ของบุตร หลาน											
48	ท่านให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในแหล่งเรียนรู้ ต่างๆของชุมชน											
49	ท่านนำบุตรหลานเข้าร่วม กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชุมชน											

“ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้”

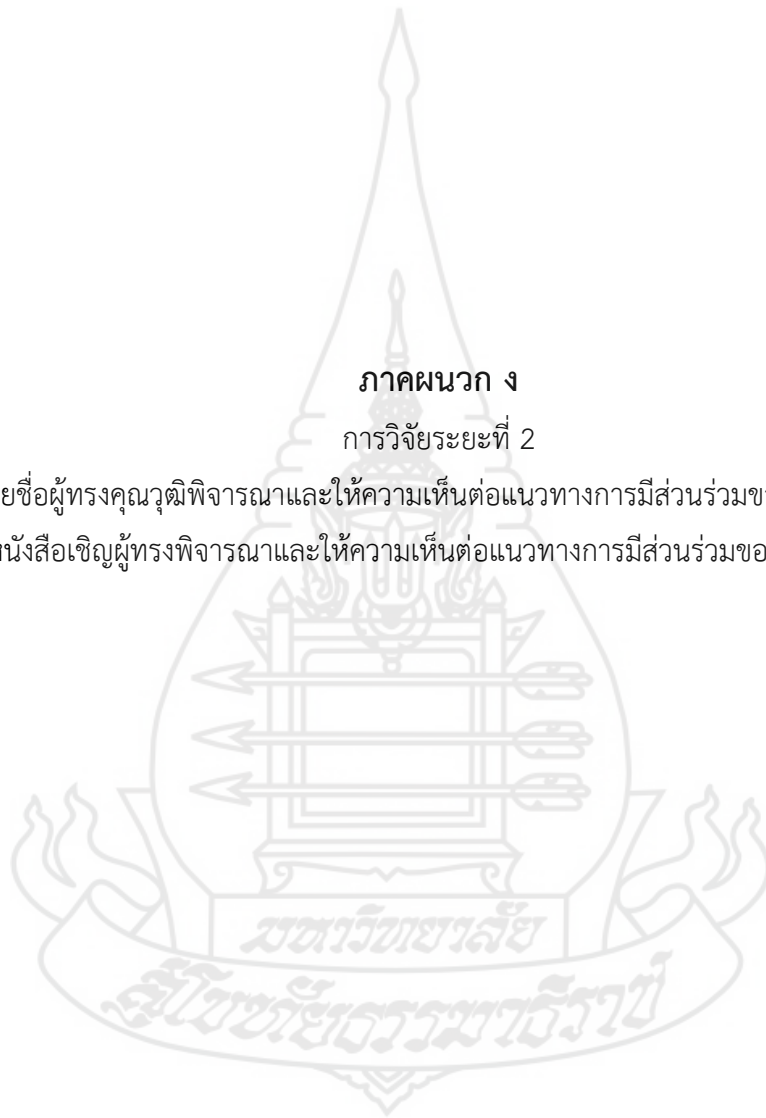
นางภััสสร โนนทิง

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

การวิจัยระยะที่ 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
หนังสือเชิญผู้ทรงพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

1. นางสาววรรษพร แสงโยจารย์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓
อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
2. นางสาววาสนา ธนูนิล	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓
อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
3. นายเจตพนต์ จันทรเขียว	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีเมือง
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
4. นางสาวนงคัลักษณ์ หงษ์คำ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงแสนสุข
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
5. นางสาวสุภาวดี ศรีเชียงสา	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนกมลศิลป์สามัคคี
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
6. นางสาวปัทมา สุวรรณไตร	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาจาน
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
7. นางสาวภัทรินญา จิระพร	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
โรงเรียนบ้านถ่อนนาเพลิน
อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี
8. นายประจันต์ บุญสอด	ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านศรีเมือง
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
9. นายสุพรรณ บุญภา	ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านถ่อนนาเพลิน
อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี
10. นางดารา โสขาลี	ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านหนองสว่าง
อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

เรียน นางสาววรรษพร แสงโยจารย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัตสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๗๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

เรียน นางสาววาสนา ธนูนิล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นายเจตพนต์ จันทร์เขียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทสร โนนิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นางสาวนงศ์ลักษณ์ หงษ์คำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทสร โนมทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (ว) / ๓๓0

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นางสาวสุภาวดี ศรีเชียงสา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๗๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นางสาวปิศนา สุวรรณไทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นางสาวกัทรินญา จิระพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อไม่มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๓๓๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นายประจันต์ บุญสอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัสสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๗๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๐ ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นายสุพรรณ บุญญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัตสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อไม่มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิราท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖๖๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
เรียน นางดารุณี โสชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางภัทสร โนนทิง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการจำเป็นและ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงเชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณา
และให้ความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของนักศึกษา
ผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 082-850-3891

ภาคผนวก จ
เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2

(ร่าง)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

เขต 3

คำชี้แจง

ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ฉบับนี้ เป็นร่างแนวทางที่เกิดจากการนำข้อคำถามที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงของแต่ละด้านมาสร้างเป็นร่างแนวทางเพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อร่างแนวทางดังกล่าว และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้งในส่วนที่เป็นร่างแนวทางเดิม และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาร่างแนวทางดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยจักได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะของท่านไปใช้ในการพัฒนาร่างแนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ภัสสร โนนทิง
(นางภัสสร โนนทิง)

แขนงบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(ร่าง)

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

คำชี้แจง

โปรดพิจารณา(ร่าง)แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่ผู้วิจัยร่างขึ้นจากผลการศึกษาความต้องการจำเป็น 6 ด้าน ตามแนวคิดของ Epstein (2019) ได้แก่ 1) ด้านการเลี้ยงดู (Parenting) 2) ด้านการสื่อสาร (Communicating) 3) ด้านอาสาสมัคร (Volunteering) 4) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) 5) ด้านการตัดสินใจ (Decision Making) และ 6) ด้านการร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with the Community) ในช่องความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1.ด้านการเลี้ยงดู			
1) ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	10 คน	-	- ควรให้บุตรหลานออกกำลังกายอย่างน้อย สัปดาห์ละ 3-4 วัน - ให้บุตรหลานปั่นจักรยานไปโรงเรียนทุกวัน - ผู้ปกครองควรสังเกตความผิดปกติทางด้านกีฬาของบุตรหลาน จะช่วยให้บุตรหลานมีความสนใจในการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
2) ผู้ปกครองควรจัดหาอาหารที่มีประโยชน์เพื่อให้บุตรหลานได้รับประทาน	10 คน	-	- เพิ่มความหลากหลายของเมนูในแต่ละวัน เพื่อกระตุ้นความสนใจของบุตรหลานในการรับประทานอาหาร โดยเน้นรสชาติและคุณภาพ - ให้บุตรหลานได้ดื่มนม
3) ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ต่อสุขอนามัยของบุตรหลาน	10 คน	-	- ดูแลเล็บตัดให้สั้น, สระผมให้สะอาด, เสื้อผ้าอย่าใส่ซ้ำโดยไม่ซัก - การทำความสะอาดร่างกาย

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
			- การดูแลสุขอนามัยในวัยรุ่น เช่น การใช้ ผ้าอนามัย การใช้ผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกาย เป็นต้น
2.ด้านการสื่อสาร			
1) โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน	10 คน	-	- ประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน - การประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2) ผู้ปกครองควรติดตามพัฒนาการและหาแนวทางแก้ปัญหาทางการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกับครูประจำชั้นอย่างต่อเนื่อง	10 คน	-	- ครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ต้องมีการติดต่อประสานงาน ติดตาม ดูแลบุตรหลานอย่างต่อเนื่อง - จัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองในพื้นที่เรียนที่บุตรหลานศึกษาอยู่
3) ผู้ปกครองควรติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนอยู่เสมอ	10 คน	-	- ติดตามข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Line Facebook YouTube ของโรงเรียน - โรงเรียนมีการแจ้งข่าวสารในรูปแบบที่หลากหลาย
3.ด้านอาสาสมัคร			
1) ผู้ปกครองควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้บุตรหลาน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	10 คน	-	- ผู้ปกครองควรส่งเสริม สนับสนุน และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้บุตรหลาน - จัดหาเครื่องเขียนเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนมีให้ - ขออุปกรณ์จากรุ่นพี่ที่จบไปแล้วหรือไม่ได้ใช้แล้วส่งต่อให้รุ่นน้องเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป เช่น วงเวียน สีไม้ เป็นต้น
	9 คน	1 คน	- ผู้ปกครองเข้ามาร่วมตัดต้นไม้ในโรงเรียน

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
2) โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองเข้า มามีส่วนร่วมในการ พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ ของบุตรหลาน			- ผู้ปกครองร่วมแรงร่วมใจจัดสวน ตัดหญ้า ตัด ต้นไม้ภายในโรงเรียน. - การร่วมกันปรับปรุงอาคารสถานที่ของ โรงเรียน เช่น ร่วมแรงปลูกกระเบื้องในห้องเรียน ก่อสร้างห้องน้ำ เป็นต้น
			<u>ไม่เห็นด้วย</u> - การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในโรงเรียนนั้น อาจ ทำให้อาคารสถานที่ของโรงเรียนเสียหาย
3) โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองได้ เข้ามาเป็นวิทยากร ใน ด้านที่ตนถนัดและ เชี่ยวชาญ	9 คน	1 คน	- ให้ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพ ทักษะ ที่เหมาะสมกับเด็ก และมีความน่าสนใจ - เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการให้ ความรู้หรือเป็นวิทยากรตามความถนัดและ เชี่ยวชาญนั้นๆ - ควรให้ครูเป็นวิทยากรหลักและผู้ปกครองเป็น วิทยากรเสริม
			<u>ไม่เห็นด้วย</u> - ผู้ปกครองยังไม่มีประสบการณ์ในการเก็บ นักเรียน อาจทำให้นักเรียนไม่สนใจในเนื้อหาที่ นำเสนอ
4) ผู้ปกครองควรเข้า มามีบทบาทในเครือข่าย ผู้ปกครอง เพื่อร่วมจัด การศึกษาของโรงเรียน	10 คน	-	- ให้ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นในการ พัฒนาแนวการจัดการศึกษาของโรงเรียน - ต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ และความสำคัญของเครือข่าย ผู้ปกครอง

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
5) ผู้ปกครองควรให้ การสนับสนุน งบประมาณ แก่โรงเรียน ในการพัฒนาศักยภาพ ของบุตรหลานตาม โอกาสต่างๆ	9 คน	1 คน	- มอบทุนในกิจกรรมการแสดงของบุตรหลาน หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น - การจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา <u>ไม่เห็นด้วย</u> - ผู้ปกครองไม่สามารถให้งบประมาณแก่ โรงเรียนได้ เพราะไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อย
4.ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน			
1) ผู้ปกครองและบุตร หลาน ควรทำกิจกรรม เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ กำลังศึกษาอยู่ใน ขณะนั้นร่วมกัน	10 คน	-	- ผู้ปกครองต้องเข้าใจในเนื้อหาวิชาอยู่ และจัด กิจกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่บุตรหลานกำลัง ศึกษาอยู่ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ - การทำกิจกรรมจะทำให้บุตรหลานเข้าใจ เนื้อหาวิชาที่ศึกษาอยู่ในขณะนั้นได้ดียิ่งขึ้น เช่น บุตรหลานกำลังศึกษาเรื่องไม้ดอก-ไม้ประดับก็ พาบุตรหลานศึกษาต้นไม้อรอบบริเวณบ้าน หรือ ชุมชน เป็นต้น
2) ผู้ปกครองควรตรวจ ความเรียบร้อยของงาน ทุกครั้งเมื่อบุตรหลานทำ เสร็จ	10 คน	-	- ผู้ปกครองควรตรวจสอบความเรียบร้อย ความ ถูกต้อง โดยใช้ความเมตตาไม่ควรดุว่า หรือตี หากทำไม่ถูกต้อง - การตรวจความเรียบร้อยของงานจะทำให้ ผู้ปกครองทราบความรู้ความเข้าใจของบุตร หลานและสามารถส่งเสริมหรือแก้ปัญหาการ เรียนรู้ในวิชานั้นได้ - ผู้ปกครองควรดูแลบุตรหลานในการรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เพื่อปลูกฝังนิสัย การมีความรับผิดชอบให้แก่บุตรหลาน

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
3) ผู้ปกครองควรจัด กิจกรรมเสริมสร้าง ประสบการณ์ชีวิตให้บุตร หลานได้เรียนรู้การอยู่ ร่วมกันในสังคม	10 คน	-	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้บุตรหลานร่วมกิจกรรม ประเพณีในท้องถิ่น เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ประเพณีออกพรรษา เวียนเทียนที่วัด เป็นต้น - การพาบุตรหลานไปวัด หรือทำกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา - ผู้ปกครองควรนำบุตรหลานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณี วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น
4) ผู้ปกครองควรจัด สภาพแวดล้อมที่บ้านให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ของ บุตรหลาน	9 คน	1 คน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองควรสร้างบรรยากาศกระตุ้นการเรียนรู้แบบไม่ได้ตั้งใจ ด้วย สื่อที่กระตุ้นการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น เช่น สูตรคูณ แผนที่โลก คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่บุตรหลานกำลังเรียนรู้ในขณะนั้น - ควรมีโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งทำการบ้าน และมีแสงสว่างเพียงพอต่อการมองเห็น - ควรมีพื้นที่เรียนรู้ที่มีความเป็นส่วนตัว ไม่มีผู้คนเดินเข้าออกจนวุ่นวาย เพื่อให้บุตรหลานได้จดจ่อต่อการเรียนรู้ได้มากขึ้น <p><u>ไม่เห็นด้วย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านสภาพสังตมรอบบ้านอาจเป็นปัญหาและสิ้นเปลืองงบประมาณ ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้มากกว่า

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
5.ด้านการตัดสินใจ			
1) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา	10 คน	-	-การจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หรือประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น และหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาร่วมกันกับโรงเรียน -ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นได้แต่ให้โรงเรียนนำไปกำหนดรูปแบบและวิธีการเอง
2) โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียน	10 คน	-	- อาจจะเพิ่มการจัดประชุม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของโรงเรียนในรูปแบบการจัดกิจกรรมร่วมกัน -การประชุมผู้ปกครอง และการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน
3) ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา	10 คน	-	- โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้กันผู้ปกครองในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา - ผู้ปกครองกำกับติดตามการเรียนของบุตรหลานเพื่อไม่ให้ติด 0. ร. มส. ส่วนการประเมินผลให้เป็นหน้าที่ของคุณครู
6.ด้านการร่วมมือกับชุมชน			
1) ผู้ปกครองควรนำบุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน	9 คน	1 คน	- พานบุตรหลานกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย - กิจกรรมทำความสะอาดชุมชนร่วมกัน <u>ไม่เห็นด้วย</u> - ควรให้บุตรหลานตระหนัก และเข้าร่วมกิจกรรมเอง

แนวทางการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่แสดงความคิดเห็น		สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
2) ผู้ปกครองควรสนับสนุนให้บุตรหลานได้แสวงหาความรู้นอกสถานศึกษาตามความสนใจ	10 คน	-	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้นักเรียนที่มีโอกาสไปแสวงหาความรู้ นอกสถานศึกษา นำประสบการณ์มาเล่าให้ เพื่อนในชั้นเรียน - ผู้ปกครองพาบุตรหลานไปทัศนศึกษา เช่น ไป พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ สวนสัตว์ เป็นต้น - ผู้ปกครองพาบุตรหลานไปแหล่งเรียนรู้ชุมชน หรือศึกษาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การเพาะเห็ด บนหม้อบ้านเชียง ทอผ้า เป็นต้น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางภััสสร โนนทิง
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤศจิกายน 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	<p>2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี</p> <p>2561 เข้าศึกษาต่อ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช</p>
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
ตำแหน่ง	ครู

